Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/2649

31.12.2025

VERORDENING (EU) 2025/2649 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 19 december 2025

tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2115 wat betreft het conditionaliteitssysteem, interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen, interventietypes in bepaalde sectoren en plattelandsontwikkeling, en jaarlijkse prestatieverslagen, en van Verordening (EU) 2021/2116 wat betreft de opschorting van betalingen in verband met de jaarlijkse prestatiegoedkeuring, en controles en sancties

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ([1]),

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ([2]),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In haar mededelingen van 29 januari 2025, getiteld: "Het EU-kompas voor concurrentievermogen" en van 11 februari 2025, getiteld "Een eenvoudiger en sneller Europa: mededeling over uitvoering en vereenvoudiging" heeft de Commissie benadrukt dat het noodzakelijk is het concurrentievermogen te vergroten, innovatie te bevorderen en groei in de hele Unie te ondersteunen, hetgeen staat of valt met de vereenvoudiging en vermindering van administratieve lasten. Het is dan ook nodig om dure regelgevingslasten, complexiteit van het Unierecht en de uitvoering ervan aan te pakken, waaronder buitensporige rapportageverplichtingen, en tevens oog te hebben voor de specifieke behoeften van kleine en middelgrote entiteiten.

(2) In haar mededeling van 19 februari 2025 over een visie voor landbouw en voedsel benadrukt de Commissie dat, om innovatieve en duurzame landbouwpraktijken te stimuleren, landbouwers ondernemers en aanbieders moeten zijn die geen onnodige bureaucratische of regelgevende lasten dragen. Dat perspectief en de diversiteit van de sector vragen om op maat gesneden benaderingen in plaats van uniforme oplossingen, aangevuld met realitychecks voor het Unierecht en vereenvoudigingen, waarbij ook wordt gekeken naar de voordelen die digitale technologieën met zich meebrengen, zoals technologieën die geautomatiseerde rapportage mogelijk maken. Een beter evenwicht tussen vereisten en stimulansen is nodig om de overgang naar duurzame landbouw in goede banen te leiden en innovatie te stimuleren. De speciale behoeften van kleine landbouwbedrijven, waarop de vitaliteit van plattelandsgemeenschappen is gebaseerd door natuur en het levensonderhoud te beschermen, vragen om beter toegesneden en ongecompliceerde steun in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), waarbij de administratieve lasten worden verminderd. Kleine landbouwbedrijven worden vaak benadeeld bij de toegang tot en het gebruik van financiering, hetgeen hun vermogen om te investeren, te innoveren en ontwikkelingsmogelijkheden te benutten, belemmert.

(3) Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) stelt voorschriften vast inzake steun voor strategische plannen die de lidstaten in het kader van het GLB moeten opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd. Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad ([4]) bevat voorschriften inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het GLB. In 2024 werd Verordening (EU) 2024/1468 van het Europees Parlement en de Raad ([5]) vastgesteld teneinde het kader voor GLB-steun van de Unie beter aan te passen aan de realiteit op het landbouwbedrijf, de administratie van de strategische GLB-plannen door de lidstaten te

([1]) Advies van 18 september 2025 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).
([2]) Standpunt van het Europees Parlement van 16 december 2025 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 18 december 2025.
([3]) Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (PB L 435 van 6.12.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).
([4]) Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013 (PB L 435 van 6.12.2021, blz. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).
([5]) Verordening (EU) 2024/1468 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/2115 en (EU) 2021/2116 wat betreft de normen voor een goede landbouw- en milieuconditie, regelingen voor klimaat, milieu en dierenwelzijn, wijzigingen van de strategische GLB-plannen, herziening van de strategische GLB-plannen en vrijstellingen van controles en sancties (PB L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj).

verbeteren en de lasten in verband met controles te verminderen. Ook stelde de Commissie Gedelegeerde Verordening (EU) 2024/1235 ([6]) tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 van de Commissie ([7]) vast, die de lidstaten met name de mogelijkheid biedt om het referentieaandeel voor norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC) aan te passen op basis van structurele veranderingen in landbouwsystemen en voorziet in afwijkingen van de verplichting om landbouwers en andere begunstigden verplichtingen op te leggen grond om te zetten.

(4) Uit de feedback over en de ervaring met de twee uitvoeringsjaren van de strategische GLB-plannen uit hoofde van het huidige rechtskader van de Unie voor het GLB blijkt dat verdere beperkte aanpassingen van dat rechtskader noodzakelijk zijn om de geconstateerde knelpunten en complexiteiten aan te pakken. Daartoe behoort het feit dat in het rechtskader van de Unie voor het GLB vooralsnog onvoldoende rekening wordt gehouden met specifieke omstandigheden, praktijken en behoeften van bepaalde groepen landbouwers, zoals biologische landbouwers, jonge landbouwers, vrouwelijke landbouwers, landbouwers in berggebieden, kleinschalige landbouwers en veehouders, waardoor het de lidstaten niet toegestaan is de verschillende instrumenten aan de specifieke omstandigheden, praktijken en behoeften van die landbouwers aan te passen. Bepaalde vereenvoudigingsmogelijkheden binnen het GLB, zoals het gebruik van vaste bedragen of vereenvoudigde kostenopties, worden daarnaast onvoldoende benut vanwege de complexiteit bij de uitvoering en het beheer ervan. Dat kan leiden tot overlappende of dubbelzinnige vereisten voor landbouwers, de toegang tot steun voor landbouwers bemoeilijken en de mogelijkheden van ondernemingsontwikkeling voor landbouwers belemmeren, onder meer voor jonge landbouwers en nieuwe landbouwers. Er is ook sprake van een zekere starheid in de regels die van invloed zijn op de wijze waarop de lidstaten hun strategische GLB-plannen beheren en wijzigen en hun rapportageverplichtingen nakomen. Ten slotte moeten de lasten van bezoeken op het landbouwbedrijf en controles van zowel landbouwers als administratieve instanties worden verlicht, met name door doeltreffendere methoden in te voeren voor kwaliteitsbeoordelingen in het kader van het geïntegreerde beheers- en controlesysteem (GBCS) en conditionaliteitscontroles. Door die knelpunten, complexiteiten en starheden weg te nemen, zouden de lidstaten helpen de strategische GLB-plannen te benutten om zo veel mogelijk kansen te scheppen voor landbouwers en andere begunstigden van het GLB, administratieve lasten en complexiteit te verminderen, en beter gebruik te maken van schaarse hulpbronnen. Om het effect van de rechtstreekse betalingen die in het kader van de bij het rechtskader van het GLB ingestelde steunregeling worden toegekend te maximaliseren, met name wat betreft het billijke inkomen en de billijke levensstandaard van de landbouwers, is het van belang dat nationale maatregelen buiten het GLB zodanig worden ontworpen dat de rechtstreekse betalingen geen negatieve gevolgen ervan ondervinden.

(5) Artikel 4, lid 3, punt c), van Verordening (EU) 2021/2115 stelt vast dat een landbouwareaal moet worden aangemerkt als blijvend grasland wanneer het wordt gebruikt als grasland en minimaal vijf jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen. Sommige landbouwsystemen gaan echter gepaard met een vruchtwisseling op bouwland waarbij de grassen of andere kruidachtige voedergewassen minimaal vijf jaar niet in de vruchtwisseling worden opgenomen, maar waarbij die arealen worden omgeploegd om de status van bouwland te behouden. Wanneer dergelijke landbouwsystemen worden toegepast, hebben landbouwers in de lidstaten bijgevolg moeite om hun teeltrotaties te beheren en om levensvatbaar te blijven en tevens aan de vereisten voor de uitvoering van GLMC-norm 1 te voldoen. Daarnaast kan het gebruik van langere vruchtwisselingen met grasland aanzienlijke voordelen opleveren als het gaat om de biodiversiteit en ecosysteemdiensten, terwijl het landbouwers meer flexibiliteit biedt bij het beheer van hun landbouwsystemen. Ter bevordering van dergelijke flexibele en duurzame landbouwpraktijken voor het beheer van grasland moet de lidstaten derhalve de mogelijkheid worden geboden om de periode die bepalend is voor de indeling van een areaal als blijvend grasland, te verlengen van vijf naar zeven jaar. Artikel 4, lid 3, punt c), van Verordening (EU) 2021/2115 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(6) De automatische omzetting van bouwland in blijvend grasland na een bepaalde periode kan echter onnodige regelgevingsdruk creëren voor landbouwers die willen dat hun land ingedeeld blijft als bouwland. Daarom moeten de lidstaten, met het oog op meer flexibiliteit, kunnen besluiten dat grond die op 1 januari 2026 als bouwland is ingedeeld, bouwland blijft, zelfs wanneer de periode van vijf of zeven jaar is verstreken. In dat geval moeten landbouwers de mogelijkheid krijgen om niet deel te nemen aan het door de lidstaat genomen besluit en om de regel van omzetting van hun bouwland in blijvend grasland na het verstrijken van de periode van vijf of zeven jaar te blijven toepassen. Met het oog op consistentie en rechtszekerheid moeten de lidstaten die deze flexibiliteit hanteren er ook op toezien dat hun besluit geen afbreuk doet aan lopende meerjarige milieuverbintenissen die zijn aangegaan uit hoofde van artikel 70 van Verordening (EU) 2021/2115, en dat begunstigden de mogelijkheid krijgen om de in artikel 69, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116 bedoelde aanvraag dienovereenkomstig te wijzigen of in te trekken in het jaar na het besluit van de lidstaat.

([6]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2024/1235 van de Commissie van 12 maart 2024 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 van de Commissie tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC) (PB L, 2024/1235, 26.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1235/oj).

([7]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126 van de Commissie van 7 december 2021 tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad met aanvullende eisen voor bepaalde interventietypes die de lidstaten in het kader van die verordening in hun strategisch GLB-plan voor de periode 2023-2027 uitwerken, alsmede regels voor het aandeel in het kader van norm 1 inzake een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC) (PB L 20 van 31.1.2022, blz. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj).

(7) Om het risico van negatieve gevolgen voor de eengemaakte markt en de internationale handel van de nieuwe crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige klimaatgebeurtenissen of rampzalige gebeurtenissen overeenkomstig artikel 78 bis van Verordening (EU) 2021/2115 zo veel mogelijk te beperken, moeten de interventies op grond waarvan die steun van de Unie moet worden verleend, door de lidstaten zodanig worden vormgegeven dat zij beantwoorden aan de criteria van bijlage 2 bij de WTO-overeenkomst inzake de landbouw.

(8) Artikel 11 van Verordening (EU) 2021/2115 bevat een mechanisme voor de uitvoering van het Memorandum van Overeenstemming betreffende oliehoudende zaden, waaronder bepalingen inzake de toename van geplande outputs en verlagingscoëfficiënten om overschrijding van het maximale steunareaal voor de hele Unie te voorkomen. Die bepaling moet worden gewijzigd om rekening te houden met de bij onderhavige verordening doorgevoerde wijzigingen van artikel 119 van die verordening.

(9) Het conditionaliteitssysteem, dat uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen (RBE's) en GLMC-normen omvat, is erop gericht de ontwikkeling van duurzame landbouw te bevorderen door de begunstigden er beter bewust van te maken dat het noodzakelijk is deze basisnormen en vereisten in acht te nemen. Het heeft tevens tot doel het GLB beter bij de door het Unierecht nagestreefde doelstellingen op het gebied van milieu, volksgezondheid, gezondheid van planten en dierenwelzijn te laten aansluiten. Aangezien het landbouwareaal dat wordt beheerd door kleine landbouwers die betalingen ontvangen in het kader van de in artikel 28 van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde interventies, beperkt is, levert de toepassing van het conditionaliteitssysteem op deze kleine landbouwers, die de meeste landbouwbedrijven in de Unie beheren, onvoldoende voordelen op terwijl daar aanzienlijke kosten tegenover staan, en legt het deze landbouwers en nationale overheden zware administratieve lasten op. Om dergelijke kosten te verminderen en de daarmee samenhangende administratieve lasten te verlichten, is het passend om kleine landbouwers vrij te stellen van de toepassing van het conditionaliteitssysteem.

(10) De in artikel 13 van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde GLMC-normen maken deel uit van het in artikel 12 van die verordening bedoelde conditionaliteitssysteem. Zij dragen bij aan de matiging van en aanpassing aan klimaatverandering en tot de bescherming van het milieu, met inbegrip van water, bodem en biodiversiteit van ecosystemen. De algemene beginselen waarop biologische productie uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad ([8]) is gebaseerd, omvatten het behoud van natuurlijke landschapselementen, zoals natuurlijke erfgoedlocaties, en het verantwoorde gebruik van energie en natuurlijke hulpbronnen, zoals water, bodem, organisch materiaal en lucht.

(11) GLMC-norm 1, vermeld in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, is erop gericht blijvend grasland in stand te houden met het oog op het behoud van de koolstofvoorraad. In punten 1.7.3 en 1.9.1.1 van bijlage II bij Verordening (EU) 2018/848 wordt het belang van een zo groot mogelijk gebruik van grasland en weides benadrukt, dat de omzetting van blijvend grasland voor andere vormen van grondgebruik voorkomt en overeenkomstig de hoofddoelstelling van GLMC-norm 1 de koolstofvoorraad in blijvend grasland behoudt. De GLMC-normen 3, 5 en 6, zoals opgenomen in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, hebben respectievelijk tot doel organisch materiaal in de bodem te behouden, erosie te beperken en bodems te beschermen in kwetsbare perioden. Die doelstellingen worden reeds verwezenlijkt door de grondbewerkings- en teeltmethoden die worden toegepast bij het verbouwen van biologische gewassen, met name de in punt 1.9. van bijlage II bij Verordening (EU) 2018/848 bedoelde methoden. GLMC-norm 4, vermeld in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, heeft tot doel waterlopen te beschermen tegen vervuiling. Evenzo hebben de punten 1.5, 1.7, 1.9 en 1.10 van bijlage II bij Verordening (EU) 2018/848 tot doel het risico van watervervuiling te verminderen door het gebruik van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik aan banden te leggen, het gebruik van meststoffen en pesticiden te beperken, en de bezettingsdichtheid te beperken. De ervaring heeft geleerd dat de biologische landbouw een positieve invloed heeft op het uitspoelen en weglekken van nutriënten, waardoor de kans kleiner wordt dat een biologische landbouwer de kwaliteit van het water aantast; en zo wordt de hoofddoelstelling van GLMC-norm 4 bereikt. Gezien de beginselen en regels die zijn vastgelegd in Verordening (EU) 2018/848 en bestaande praktijken in het kader van de biologische landbouwsystemen, worden landbouwers die overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848 zijn gecertificeerd, derhalve verondersteld te voldoen aan de GLMC-normen 1, 3, 4, 5, 6 en, zoals dat reeds het geval is, 7, met betrekking tot hun biologische productie-eenheden en productie-eenheden in omschakeling, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2018/848. Om de administratieve rompslomp voor de bevoegde autoriteiten van de lidstaten te verminderen en tegelijkertijd te streven naar de meest geschikte toepassing van die mogelijkheid van de veronderstelling van naleving van bepaalde GLMC-normen, moeten de lidstaten kunnen besluiten dat een dergelijke veronderstelling van naleving alleen geldt wanneer het overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848 gecertificeerde volledige bedrijf van de landbouwer bestaat uit biologische productie-eenheden of uit productie-eenheden in omschakeling, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2018/848, of uit beide dergelijke productie-eenheden.

([8]) Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad (PB L 150 van 14.6.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj).

(12) Om de samenhang van de vereisten voor landbouwers te verbeteren en het vaststellen van de GLMC-normen door de lidstaten te vereenvoudigen, moet artikel 13, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2115 worden gewijzigd om te verduidelijken dat de lidstaten de GLMC-normen in hun strategische GLB-plannen mogen vaststellen in overeenstemming met verplichte nationale voorschriften, op voorwaarde dat dergelijke nationale voorschriften voldoen aan de GLMC-normen die zijn opgenomen in bijlage III bij die verordening. In het bijzonder moet worden verduidelijkt dat in de strategische GLB-plannen vastgestelde GLMC-normen niet verder hoeven te gaan dan bestaande verplichte nationale voorschriften, op voorwaarde dat die nationale voorschriften voldoen aan de GLMC-normen die zijn opgenomen in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, met name aan de hoofddoelstellingen van deze GLMC-normen.

(13) Artikel 13, lid 2 bis, van Verordening (EU) 2021/2115 moet worden gewijzigd zodat de lidstaten, bij de implementatie van de GLMC-normen, in tijdelijke afwijkingen van de vereisten van minimumnormen kunnen voorzien, ook in het geval van plantenziekten of plagen, die landbouwers verhinderen om aan die vereisten in een bepaald jaar te voldoen.

(14) GLMC-norm 9 verbiedt het omzetten en ploegen van blijvend grasland dat is aangewezen als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland in Natura 2000-gebieden. De ervaring heeft echter geleerd dat er uitzonderlijke situaties kunnen zijn waarin dergelijk ecologisch kwetsbaar blijvend grasland wordt beschadigd, bijvoorbeeld door invasieve soorten, en dat er passende maatregelen voor die situaties, met inbegrip van uitzonderingen op het verbod op het ploegen van de betrokken arealen met het oog op het herstel van dergelijk blijvend grasland, nodig kunnen zijn om ervoor te zorgen dat de vereisten van GLMC-norm 9 bijdragen tot de bescherming van habitats en soorten. In overeenstemming met de vereenvoudigingsdoelstelling, kunnen de lidstaten met name gebruikmaken van hun bestaande controlesystemen in Natura 2000-gebieden op basis van een risicoanalyse. Verder kunnen de lidstaten gebruikmaken van verplichte vereisten die zijn vastgesteld in de Natura 2000-beheersplannen, mits die vereisten voldoen aan GLMC-norm 9 die is opgenomen in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115.

(15) Volgens artikel 19 van Verordening (EU) 2021/2115 kunnen de lidstaten tot 3 % van de aan een landbouwer te betalen rechtstreekse betalingen inhouden ter ondersteuning van een bijdrage van landbouwers aan een risicobeheersinstrument. Een lidstaat die besluit van die optie gebruik te maken, moet deze toepassen op alle begunstigden van rechtstreekse betalingen in een bepaald jaar. De ervaring heeft geleerd dat slechts zeer weinig lidstaten gebruikmaken van die optie. Uit overleg met de lidstaten is naar voren gekomen dat het ontbreken van instrumenten voor risicobeheer, hetzij opgezet door de lidstaten of beschikbaar via een particuliere verzekering, waarover alle landbouwers kunnen beschikken die rechtstreekse betalingen ontvangen, een belemmering vormt voor de uitvoering van dat artikel. Om ervoor te zorgen dat er meer gebruik wordt gemaakt van die optie, is het noodzakelijk om dat artikel 19 te wijzigen zodat de uitvoering ervan flexibeler is en om het af te stemmen op de bestaande risicobeheersinstrumenten in de lidstaten. Als gevolg van die wijziging moeten de lidstaten die besluiten gebruik te maken van de optie om tot 3 % van de rechtstreekse betalingen in te houden die moeten worden verricht aan een landbouwer als bijdrage van landbouwers aan risicobeheersinstrumenten, kunnen beslissen of dit geldt voor alle landbouwers die in een bepaald jaar rechtstreekse betalingen ontvangen, dan wel voor de landbouwers voor wie in een bepaald jaar een risicobeheersinstrument bestaat, op voorwaarde dat hun besluit overeenstemt met de bestaande risicobeheersinstrumenten.

(16) De door de lidstaten ontwikkelde vereenvoudigde betalingsregeling voor kleine landbouwers uit hoofde van artikel 28 van Verordening (EU) 2021/2115 maakt het aanvraagproces voor inkomenssteun minder complex, zowel voor kleine landbouwers als voor overheden. Om de aantrekkelijkheid ervan te vergroten en een groter aantal kleine landbouwers aan te moedigen om van deze regeling gebruik te maken, moet het maximumbedrag dat in het kader van die regeling kan worden ontvangen, worden verhoogd. Om de deelname te bevorderen van kleine landbouwers die in aanmerking komen voor de in dat artikel bedoelde betalingen in de ecoregelingen als bedoeld in artikel 31 van die verordening, moeten de lidstaten de mogelijkheid hebben om door die landbouwers ontvangen betalingen in het kader van de ecoregelingen uit te sluiten van het in artikel 28 van die verordening bedoelde maximumbedrag van de betaling.

(17) Wanneer een lidstaat uit hoofde van artikel 28, tweede alinea, van Verordening (EU) 2021/2115 besluit dat de in artikel 28, eerste alinea, van die verordening bedoelde betaling aan kleine landbouwers niet in de plaats moet komen van steun voor overeenkomstig artikel 31 van die verordening tot stand gebrachte ecoregelingen, moeten de ecoregelingen blijven voldoen aan alle in artikel 31, lid 5, van die verordening vastgestelde vereisten. Dat beginsel moet ook in acht worden genomen wat betreft interventies uit hoofde van artikel 70 van die verordening met betrekking tot landbouwers die in artikel 28 van die verordening bedoelde betalingen ontvangen. Om ervoor te zorgen dat het algemene beginsel dat betalingen alleen worden verricht voor verbintenissen die verder gaan dan de conditionaliteitsvereisten, wordt nageleefd, en om de ambitie van de interventies te waarborgen, die deel uitmaken van de milieu- en klimaatarchitectuur van het GLB, mogen landbouwers die in artikel 28 van die verordening bedoelde betalingen ontvangen alleen betalingen in het kader van in artikel 31 van die verordening bedoelde ecoregelingen d of betalingen in het kader van in artikel 70 van die verordening bedoelde interventies ontvangen indien zij aan de voorwaarden van artikel 31, lid 5, eerste alinea, punt a), van die verordening of aan de voorwaarden van artikel 70, lid 3, eerste alinea, punt a), van die verordening voldoen.

(18) Om ervoor te zorgen dat de gevolgen voor de financiële en economische situatie van de betrokken landbouwers binnen de perken wordt gehouden wanneer de lidstaten betere resultaten boeken met betrekking tot milieu, klimaat, dierenwelzijn en antimicrobiële resistentie, door nationale wetgeving te handhaven of goed te keuren die verder gaat dan de daarmee verband houdende minimumvoorschriften uit het Unierecht, moet artikel 31, lid 5, van Verordening (EU) 2021/2115 worden gewijzigd. Dergelijke wijziging moet de lidstaten de gelegenheid bieden steun te verlenen voor verbintenissen die bijdragen tot de naleving van door nationale wetgeving opgelegde verplichte voorschriften die verder gaan dan de minimumvoorschriften uit het Unierecht, ongeacht of zij nieuw zijn of reeds bestaan. Daarnaast zou het opheffen van de beperking van de termijn waarbinnen steun kan worden verleend in het kader van ecoregelingen, het beheer van de ecoregelingen voor de lidstaten eenvoudiger maken. Het zou hierdoor minder vaak nodig zijn ecoregelingen in de strategische GLB-plannen tijdens de programmeringsperiode te wijzigen als gevolg van wijzigingen van dergelijke nationale wetgeving of als gevolg van het verstrijken van de termijn van 24 maanden waarbinnen het mogelijk is steun te verlenen voor verbintenissen die bijdragen tot de naleving van dergelijke nationale wetgeving.

(19) GLMC-norm 2, vermeld in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, streeft ernaar koolstofrijke bodems te beschermen. GLMC-norm 9, opgenomen in bijlage III van Verordening (EU) 2021/2115, heeft als doel habitats en soorten te beschermen door een verbod op het omzetten of ploegen van blijvende graslanden die zijn aangewezen als ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden. De ervaring heeft geleerd dat, terwijl de bescherming van koolstofrijke bodems en ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden wordt gegarandeerd, de in de strategische plannen opgenomen vereisten op grond van GLMC-normen 2 en 9 uitdagingen met zich meegebracht hebben voor landbouwers en de lidstaten, met name wat betreft de economische levensvatbaarheid van de betrokken landbouwbedrijven. De naleving van bepaalde uit hoofde van GLMC-normen 2 en 9 vastgestelde vereisten, waaronder de vereisten ten aanzien van productiebeperking of een verbod op het omzetten of het ploegen van ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden, kan landbouwers op kosten jagen of hun vermogen om het gebruik van hun land te wijzigen of aan te passen, aanzienlijk beperken. Bovendien hebben GLMC-normen 2 en 9 in sommige lidstaten grotere gevolgen voor landbouwers dan in andere door de uiteenlopende aandelen wetlands en veengebied of ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden op hun grondgebied. Het moet mogelijk zijn om, met behoud van de bestaande vereisten op grond van GLMC-normen 2 en 9, indien van toepassing, die zijn vastgesteld in overeenstemming met verplichte nationale voorschriften zoals geïntroduceerd door deze verordening, landbouwers te compenseren voor de naleving van de verplichtingen die uit die normen voortvloeien. Het moet derhalve mogelijk zijn voor de lidstaten om GLMC-normen 2 en 9 uit te sluiten van de in artikel 31, lid 5, punt a), van die verordening vastgelegde vereiste. Hierdoor moeten de lidstaten in hun strategische GLB-plannen steun kunnen verlenen in het kader van de in artikel 31 van die verordening bedoelde ecoregelingen, zodat actieve landbouwers die onder GLMC-norm 2 of 9 vallen, aan de vereisten van die normen voldoen en tegelijkertijd een hoog niveau van bescherming van wetlands en veengebied handhaven, met name gelet op het potentieel voor koolstofvastlegging van die gebieden, respectievelijk, een hoog niveau van bescherming van ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden handhaven..

(20) Om steun voor biologische landbouwmethoden voor veeteelt in het kader van de in artikel 31 van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde ecoregelingen mogelijk te maken, moeten de lidstaten kunnen besluiten dat steun verleend voor verbintenissen tot omschakeling naar of voortzetting van biologische landbouwpraktijken en -methoden overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848, de vorm aanneemt van een jaarlijkse betaling voor grootvee-eenheden. Ook moet worden verduidelijkt dat de steun voor verbintenissen ter verbetering van landbouwpraktijken in verband met de bijenteelt kan worden verleend in de vorm van een jaarlijkse betaling voor bijenkasten, aangezien dit de berekening van betalingen voor deze verbintenissen zal vereenvoudigen. Ter waarborging van de samenhang van de in de strategische GLB-plannen gebruikte definities moet “bijenkast” voor de steunverlening in het kader van ecoregelingen bedoeld in artikel 31 van Verordening (EU) 2021/2115, verwijzen naar “bijenkast” dat is gedefinieerd in de gedelegeerde handeling die wordt bedoeld in artikel 56, punt b), van die verordening.

(21) Artikel 48 van Verordening (EU) 2021/2115 moet worden gewijzigd om de verwijzing naar de jaarlijkse prestatiegoedkeuring te schrappen, met het oog op de schrapping door onderhavige verordening van die procedure uit Verordening (EU) 2021/2116.

(22) Producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties in de sector groenten en fruit spelen een belangrijke rol bij het versterken van de positie van landbouwers in de toeleveringsketen. GLB-steun aan deze organisaties is van cruciaal belang om specifieke problemen aan te pakken en sectorale doelstellingen te bereiken of om milieuvriendelijke praktijken te belonen. Daarom is het passend om producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties die, in hun operationele programma’s één of meer sectorale interventies in verband met de doelstellingen als bedoeld in artikel 46, punt d), e), f), h), i) of j), van Verordening (EU) 2021/2115 hebben tenuitvoergelegd, te laten profiteren van de verhoogde beperking van financiële steun van de Unie als bedoeld in artikel 52, lid 2, van die verordening, op voorwaarde dat het bedrag waarmee de in artikel 52, lid 2, eerste alinea, van die verordening vastgestelde beperkingen worden overschreden, uitsluitend wordt aangewend voor de financiering van die sectorale interventies.

(23) Artikel 69 van Verordening (EU) 2021/2115 moet worden gewijzigd om de benaming van het interventietype voor plattelandsontwikkeling als bedoeld in punt e) van dat artikel af te stemmen op de wijzigingen van artikel 75 van die verordening en om de benaming van het in artikel 78 bis van die verordening nieuwe interventietype op te nemen.

(24) Om ervoor te zorgen dat de gevolgen voor de financiële en economische situatie van de betrokken landbouwers binnen de perken wordt gehouden wanneer de lidstaten betere resultaten boeken met betrekking tot milieu, klimaat, dierenwelzijn en antimicrobiële resistentie door nationale wetgeving te handhaven of goed te keuren die verder gaat dan de daarmee verband houdende minimumvoorschriften uit het Unierecht, moet artikel 70, lid 3, van Verordening (EU) 2021/2115 worden gewijzigd. Dergelijke wijziging moet de lidstaten de gelegenheid bieden steun te verlenen voor verbintenissen die bijdragen tot de naleving van door nationale wetgeving opgelegde verplichte voorschriften die verder gaan dan de minimumvoorschriften uit het Unierecht, ongeacht of zij nieuw zijn of reeds bestaan. Daarnaast zou het opheffen van de beperking van de termijn waarbinnen steun kan worden verleend in het kader van agromilieuklimaatverbintenissen, het beheer van deze verbintenissen voor de lidstaten eenvoudiger maken. Het zou hierdoor minder vaak nodig zijn deze verbintenissen in de strategische GLB-plannen tijdens de programmeringsperiode te wijzigen als gevolg van wijzigingen van dergelijke nationale wetgeving of als gevolg van het verstrijken van de termijn van 24 maanden waarbinnen het mogelijk is steun te verlenen voor verbintenissen die bijdragen tot de naleving van dergelijke nationale wetgeving.

(25) De ervaring heeft geleerd dat de in de strategische plannen opgenomen vereisten op grond van GLMC-normen 2 en 9 aanzienlijke uitdagingen met zich meegebracht hebben voor landbouwers en de lidstaten, met name wat betreft de economische levensvatbaarheid van de betrokken landbouwbedrijven en het tegelijkertijd waarborgen van het beschermen van respectievelijk koolstofrijke bodems en ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden. De naleving van bepaalde uit hoofde van GLMC-normen 2 en 9 vastgestelde vereisten, waaronder de vereisten ten aanzien van productiebeperking of het verbod op het omzetten of het ploegen van ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden, kan landbouwers op kosten jagen of hun vermogen om het gebruik van hun land te wijzigen of aan te passen, aanzienlijk beperken. Bovendien hebben GLMC-normen 2 en 9 in sommige lidstaten grotere gevolgen voor landbouwers dan in andere door de uiteenlopende aandelen wetlands en veengebied of ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden op hun grondgebied. Het moet het mogelijk zijn om, met behoud van de bestaande vereisten op grond van GLMC-normen 2 en 9, indien van toepassing, die zijn vastgesteld in overeenstemming met verplichte nationale voorschriften zoals geïntroduceerd door deze verordening, landbouwers te compenseren voor de naleving van de verplichtingen die uit die normen voortvloeien. Het moet derhalve mogelijk zijn voor de lidstaten om GLMC-normen 2 en 9 uit te sluiten van de in artikel 70, lid 3, punt a), van Verordening (EU) 2021/2115 vastgelegde vereiste voor interventies op basis van artikel 70 van die verordening. Hierdoor moeten de lidstaten in hun strategische GLB-plannen steun kunnen verlenen in het kader van interventies als bedoeld in artikel 70 van die verordening, zodat landbouwers en andere begunstigden die onder GLMC-normen 2 en 9 vallen, aan de vereisten van die normen voldoen en tegelijkertijd een hoog niveau van bescherming van wetlands en veengebied handhaven, met name gelet op het potentieel voor koolstofvastlegging van deze gebieden, respectievelijk, een hoog niveau van bescherming van ecologisch kwetsbare blijvende graslanden in Natura 2000-gebieden.

(26) Op grond van artikel 70, lid 8, van Verordening (EU) 2021/2115 moeten de lidstaten betalingen voor agromilieuklimaatverbintenissen of voor verbintenissen tot omschakeling naar of voortzetting van biologische landbouwpraktijken en -methoden enkel als betalingen per hectare vaststellen. Ter waarborging van de samenhang met steun in het kader van ecoregelingen als bedoeld in artikel 31 van die verordening moet het voor de lidstaten mogelijk zijn om in naar behoren gemotiveerde gevallen steun te verlenen voor dergelijke verbintenissen in de vorm van een betaling per grootvee-eenheid. Ter vergemakkelijking van de milieuvriendelijke bijenteeltactiviteiten moet het mogelijk zijn om voor agromilieuklimaatverbintenissen of verbintenissen tot omschakeling naar of voortzetting van biologische landbouw steun te verlenen in de vorm van een betaling per bijenkast. Ter waarborging van de samenhang van de in de strategische GLB-plannen gebruikte definities moet "bijenkast" voor de verlening van steun voor die verbintenissen verwijzen naar "bijenkast" als gedefinieerd in de gedelegeerde handeling waarnaar wordt verwezen in artikel 56, punt b), van Verordening (EU) 2021/2115.

(27) Artikel 72, lid 5, van Verordening (EU) 2021/2115 bevat regels betreffende de berekening van betalingen voor gebiedsspecifieke nadelen ter compensatie van de aanvullende kosten en gederfde inkomsten als gevolg van de naleving van bepaalde verplichte vereisten die verder gaan dan de ter zake vastgestelde GLMC-normen. Voor gebiedsspecifieke nadelen die voortvloeien uit de ter zake vastgestelde GLMC-normen, worden geen betalingen toegekend. De naleving van bepaalde uit hoofde van GLMC-norm 2 vastgestelde vereisten kan landbouwers echter op kosten jagen, aangezien deze vereisten productiebeperkingen als gevolg van aanzienlijke beperkingen van het grondgebruik met zich meebrengen. Om de kosten in verband met de naleving van GLMC-norm 2 te integreren in de berekening van betalingen voor gebiedsspecifieke nadelen die voortvloeien uit de naleving van bepaalde verplichte vereisten, moet het voor de lidstaten mogelijk zijn om in dergelijke berekeningen nadelen op te nemen die voortvloeien uit de vereisten van die GLMC-norm.

(28) Om ervoor te zorgen dat landbouwers meer tijd en flexibiliteit hebben om zich aan te passen aan nieuwe voorschriften van het Unierecht in een steeds uitdagendere context van geopolitieke spanningen, structurele uitdagingen en economische moeilijkheden die onder meer verband houden met hoge energieprijzen en hoge inputprijzen, moet artikel 73, lid 5, van Verordening (EU) 2021/2115 worden gewijzigd. Dergelijke wijziging moet de termijn waarbinnen steun kan worden verleend voor investeringen die bijdragen tot de naleving van dergelijke nieuwe voorschriften, te verlengen van 24 naar 36 maanden vanaf de datum waarop die nieuwe voorschriften verplicht worden voor het bedrijf.

(29) De landbouwsector van de Unie kampt met demografische problemen door de vergrijzende arbeidskrachten. Hoewel het waarborgen van een duurzame toekomst voor de landbouw staat of valt met het aantrekken van jonge landbouwers, is het voor jonge landbouwers financieel problematisch om nieuwe economische activiteiten in de landbouwsector op te zetten en tot ontwikkeling te brengen. Ter vergemakkelijking van de eerste opstart van landbouwbedrijven moet de subsidiabiliteitsperiode voor investeringen die voldoen aan de nieuwe normen van de Unie, worden verlengd voor jonge landbouwers.

(30) Ter versterking van het concurrentievermogen en de duurzaamheid van het voedselsysteem van de Unie zijn aanzienlijke investeringen en bedrijfsontwikkeling noodzakelijk. De ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven, die worden geconfronteerd met specifieke uitdagingen en potentieel economisch levensvatbaar zijn, moet met name worden aangemoedigd. Tegelijkertijd is het zaak de uitvoering van de steun voor kleine landbouwbedrijven te vereenvoudigen om de administratieve lasten zo veel mogelijk te beperken. Om in te spelen op die behoeften, is het passend om artikel 75 van Verordening (EU) 2021/2115 te wijzigen teneinde de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven op te nemen in de interventies die de lidstaten kunnen steunen en om een vast steunbedrag van 75 000 EUR te hanteren voor die interventie. Vanwege consistentie moeten de lidstaten dezelfde definitie van kleine landbouwbedrijven gebruiken voor investeringen uit hoofde van artikel 73, lid 4, punt b), van die verordening als voor bedrijfsontwikkeling uit hoofde van artikel 75 van die verordening.

(31) Risicobeheersinterventies zijn zeer nuttig om landbouwers veerkrachtiger te maken en moeten daarom worden aangemoedigd. De ervaring heeft echter geleerd dat de huidige regels te star zijn om dit interventietype ten volle te benutten. In het bijzonder lijkt het erop dat de huidige formule voor de berekening van verliezen niet is afgestemd op de specifieke situatie van sommige begunstigden, waaronder jonge landbouwers, op arealen met blijvende teelten of op andere gemotiveerde gevallen waarin de berekeningsformule voor verliezen niet passend is. Ter bevordering van het gebruik en de benutting van risicobeheersinstrumenten op grond van artikel 76 van Verordening (EU) 2021/2115 moeten de lidstaten over meer flexibiliteit beschikken bij het berekenen van de verliezen voor dergelijke begunstigden of gewassen, zodat zij rekening kunnen houden met hun specifieke situaties.

(32) Om landbouwers van wie de productie schade heeft opgelopen door natuurrampen, ongunstige klimaatgebeurtenissen of andere rampzalige gebeurtenissen, zoals uitbraken van besmettelijke dierziekten en uitbraken van quarantaineorganismen, doeltreffend te ondersteunen, moeten de lidstaten crisisbetalingen kunnen bieden via interventies voor plattelandsontwikkeling. Dit soort steun moet de lidstaten voldoende flexibiliteit bieden bij het plannen van de interventies. Bij de berekening van het te compenseren productieverlies moeten de lidstaten indexen kunnen gebruiken en rekening kunnen houden met recente prijsontwikkelingen, zodat de berekening de werkelijke marktwaarde weergeeft. Ter waarborging van goed financieel beheer van de Uniemiddelen moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de totale door de landbouwer ontvangen compensatie, in combinatie met andere vormen van door de Unie of nationale overheden geleverde steun, waaronder aanvullende nationale financiering, en financiering uit particuliere verzekering of andere risicobeheersregelingen, niet leidt tot overcompensatie of dubbele financiering.

(33) Artikel 79, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2115 bevat de regels betreffende het vaststellen, door beheersautoriteiten, van selectiecriteria voor interventies die betrekking hebben op bepaalde interventietypes. De lijst van interventietypes waarvoor de lidstaten gebruik moeten maken van selectiecriteria, moet worden gewijzigd om rekening te houden met de wijzigingen van de in artikel 75 van die verordening bedoelde interventietypes.

(34) Artikel 80 van Verordening (EU) 2021/2015 bevat regels en beginselen voor het uitvoeren van financieringsinstrumenten in het GLB. In artikel 80, lid 2, van die verordening wordt gezorgd voor consistentie met Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad ([9]) betreffende financieringsinstrumenten. Om bij uitvoering en controle de synergieën tussen GLB-financieringsinstrumenten en de andere financieringsinstrumenten die onder Verordening (EU) 2021/1060 vallen, verder te versterken, moet artikel 80 van Verordening (EU) 2021/2115 worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat Verordening (EU) 2021/2115 en Verordening (EU) 2021/1060 dezelfde vereisten betreffende het auditspoor voor financieringsinstrumenten bevatten.

([9]) Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

(35) Artikel 80, lid 3, van Verordening (EU) 2021/2115 bepaalt het toepasselijke plafond voor een brutosubsidie-equivalent wanneer in het kader van financieringsinstrumenten steun wordt verleend voor activiteiten die onder artikel 42 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) vallen. Ter waarborging van afstemming op de recentelijk doorgevoerde wijzigingen in de algemene staatssteunregeling uit hoofde van artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) 2023/2831 van de Commissie ([10]) moet het plafond dienovereenkomstig worden verhoogd. Verder moet de referentieperiode worden veranderd van "begrotingsjaren" in "jaren" om in overeenstemming te zijn met artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) 2023/2831. Wat betreft de steun voor werkkapitaal voor activiteiten die niet onder artikel 42 VWEU vallen, moeten de algemene staatssteunregels van toepassing blijven.

(36) In artikel 80, lid 5, van Verordening (EU) 2021/2115 wordt de subsidiabiliteit van de uitgaven omschreven wanneer steun wordt verleend door middel van financieringsinstrumenten. Ter waarborging van duidelijkheid en gelijke behandeling voor alle financieringsinstrumenten die onder Verordening (EU) 2021/1060 vallen, moet artikel 80, lid 5, van Verordening (EU) 2021/2115 worden gewijzigd om de subsidiabiliteitsregels ten aanzien van de belasting toegevoegde waarde ("btw") uiteen te zetten.

(37) Artikel 81 van Verordening (EU) 2021/2115 bevat de regels en voorwaarden voor overhevelingen door de lidstaten van Elfpo-toewijzingen aan het InvestEU-programma, dat is vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/523 van het Europees Parlement en de Raad ([11]). Om de grootst mogelijke benutting van nieuwe mogelijkheden uit hoofde van artikel 10 bis, lid 4, van Verordening (EU) 2021/523 te waarborgen, moet artikel 81 van Verordening (EU) 2021/2115 worden gewijzigd.

(38) In artikel 83 van Verordening (EU) 2021/2115 worden de regels voor het berekenen en toepassen van vereenvoudigde kostenopties vastgesteld. Om de uitvoering van investeringen en andere interventies voor plattelandsontwikkeling te vereenvoudigen en te stimuleren en om het gebruik van vereenvoudigde kostenopties te bevorderen, moeten de krachtens Verordening (EU) 2021/1060 tot stand gebrachte berekeningsmethoden zonder nadere motivering kunnen worden toegepast.

(39) Artikel 86, leden 2 en 3, van Verordening (EU) 2021/2115 bevat regels betreffende de subsidiabiliteit van uitgaven die voortvloeien uit wijzigingen van strategische GLB-plannen voor de bijdrage uit respectievelijk het ELGF en het Elfpo. Om de regels inzake de subsidiabiliteit van uitgaven te vereenvoudigen, de synergieën tussen het ELGF en het Elfpo te verbeteren, en de lidstaten meer flexibiliteit te bieden bij het bepalen van de data waarop de met het ELGF verband houdende wijzigingen van strategische GLB-plannen van kracht worden, is het aangewezen om uitgaven ingevolge de goedkeuring van een strategische wijziging van een strategisch GLB-plan voor een bijdrage uit het ELGF als subsidiabel te kunnen aanmerken vanaf de door de betrokken lidstaat overeenkomstig artikel 119, lid 8, van die verordening vastgestelde datum voor het van kracht worden van de wijziging, maar op zijn vroegst vanaf de datum waarop het verzoek tot wijziging bij de Commissie wordt ingediend. Voor andere wijzigingen van strategische GLB-plannen met betrekking tot ELGF moeten de uitgaven in aanmerking komen voor een bijdrage uit het ELGF vanaf de datum waarop de Commissie in kennis wordt gesteld van de wijziging, zoals bepaald in artikel 119, lid 9, van Verordening (EU) 2021/2115, zoals gewijzigd bij deze verordening.

(40) Met het oog op passende financiering voor het nieuwe interventietype voor crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige klimaatgebeurtenissen of rampzalige gebeurtenissen moeten de lidstaten een bepaald deel van Elfpo-financiering voor dit interventietype kunnen reserveren. Om ervoor te zorgen dat voldoende financiering beschikbaar blijft voor de andere GLB-prioriteiten, moet dat aandeel echter worden beperkt tot een jaarlijks maximumbedrag dat per lidstaat beschikbaar is en overeenkomt met 3 % van het gecombineerde totaal van de rechtstreekse betalingen en de Elfpo-financiering per jaar.

(41) Vanwege de bijzondere aard ervan moet het nieuwe interventietype voor crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen worden vrijgesteld van de verplichting om bij te dragen aan de in bijlage I bij Verordening (EU) 2021/2115 opgenomen resultaatindicatoren.

(42) Het is aangewezen om lidstaten met de ultraperifere gebieden toe te staan een deel van het bedrag van de vooraf toegewezen middelene voor plattelandsontwikkeling dat is toegewezen aan ultraperifere gebieden over te dragen ten behoeve van financieringsmaatregelen via de programma's van speciaal op een afgelegen en insulair karakter afgestemde maatregelen (de "POSEI-programma's"). Dergelijke flexibiliteit moet de maximale financiële toewijzingen verhogen die zijn vastgelegd in Verordening (EU) nr. 228/2013 van het Europees Parlement en van de Raad ([12]) voor POSEI-programma's voor het bedrag dat aan deze programma's wordt overgedragen vanuit de middelen voor plattelandsontwikkeling.

([10]) Verordening (EU) 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PB L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([11]) Verordening (EU) 2021/523 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van het InvestEU-programma en tot wijziging van Verordening (EU) 2015/1017 (PB L 107 van 26.3.2021, blz. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

([12]) Verordening (EU) nr. 228/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2013 houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de ultraperifere gebieden van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 247/2006 van de Raad (PB L 78 van 20.3.2013, blz. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

(43) Artikel 119, lid 4, van Verordening (EU) 2021/2115 voorziet in de goedkeuring door de Commissie van door de lidstaten ingediende verzoeken tot wijziging van strategische GLB-plannen. Op grond van artikel 119, lid 9, van die verordening wordt de lidstaten de mogelijkheid geboden om wijzigingen aan de elementen van hun strategische GLB-plannen aan te brengen en toe te passen met betrekking tot interventies als bedoeld in titel III, hoofdstuk IV, van die verordening. Deze wijzigingen zijn opgenomen in het volgende verzoek tot wijziging van de strategische GLB-plannen dat door de Commissie moet worden goedgekeurd. De ervaring heeft geleerd dat, zelfs wanneer ze de strategische oriëntatie van strategische GLB-plannen niet veranderen, de wijzigingen vaak talrijke technische elementen bevatten die deze complex en kostbaar maken voor de lidstaten, en tot vertragingen in de goedkeuringsprocedures leiden. Dit vormt een obstakel voor de tijdige en doeltreffende aanpassing van strategische GLB-plannen aan de veranderende economische realiteit en aan de behoeften van landbouwers en andere begunstigden in lidstaten, en heeft een negatieve invloed op de uitvoering van die strategische GLB-plannen. Om wijzigingsprocedures te vereenvoudigen en doelmatiger te maken, met name wat betreft elementen van de strategische GLB-plannen die niet van strategische aard zijn, moet de goedkeuring van de Commissie alleen vereist zijn voor strategische wijzigingen van strategische GLB-plannen. Daartoe moeten strategische wijzigingen in Verordening (EU) 2021/2115 worden gedefinieerd als wijzigingen van belangrijke elementen van de strategische GLB-plannen die aanzienlijke gevolgen hebben voor de strategie en interventielogica van die plannen, waaronder de overhevelingen van financiële toewijzingen tussen het Elfpo en het ELGF, maximale en minimale financiële toewijzingen, en wijzigingen in streefcijfer- en financiële plannen. De lidstaten moeten alle andere wijzigingen van hun strategische GLB-plannen kunnen aanbrengen en toepassen na de Commissie hiervan in kennis te hebben gesteld. Die wijzigingen hoeven niet door de Commissie worden goedgekeurd.

(44) Ter waarborging van de verenigbaarheid van de strategische GLB-plannen met het GLB-rechtskader moet de Commissie de bevoegdheid hebben om bezwaar te maken tegen gemelde wijzigingen wanneer zij van oordeel is dat die wijzigingen niet verenigbaar zijn met Verordening (EU) 2021/2115 of Verordening (EU) 2021/2116 of de op grond van die verordeningen vastgestelde gedelegeerde en uitvoeringshandelingen. Ter waarborging van rechtszekerheid voor landbouwers en andere begunstigden worden de lidstaten na ontvangst van een bezwaar van de Commissie tegen een gemelde wijziging geacht die wijziging niet toe te passen en deze uit het gewijzigde strategische GLB-plan dat bij de Commissie is ingediend, te verwijderen. Uitgaven die verband houden met dergelijke wijzigingen, moeten daarnaast niet in aanmerking komen voor een bijdrage uit het ELGF of het Elfpo. De ervaring heeft geleerd dat de lidstaten complexe en talrijke wijzigingen van hun strategische GLB-plannen kunnen melden. De Commissie moet derhalve beschikken over een redelijke termijn om de gemelde wijzigingen te beoordelen en, indien nodig, bezwaar ertegen te maken. De lidstaten moeten de mogelijkheid hebben om wijzigingen waartegen de Commissie bezwaar heeft gemaakt, ter goedkeuring in te dienen als onderdeel van een verzoek tot strategische wijziging als bedoeld in artikel 119, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2115, zoals gewijzigd bij deze verordening. Dat moet ervoor zorgen dat die wijzigingen alleen wettelijk van kracht worden indien zij voldoen aan Verordening (EU) 2021/2115 en Verordening (EU) 2021/2116, alsmede op grond van die verordeningen vastgestelde gedelegeerde en uitvoeringshandelingen.

(45) In artikel 119, lid 8, derde alinea, van Verordening (EU) 2021/2115 wordt bepaald dat de lidstaten een datum moeten bepalen waarop wijzigingen van strategische GLB-plannen met betrekking tot het ELGF van kracht worden. Dergelijke datum moet later zijn dan de datum van goedkeuring van het verzoek voor wijziging door de Commissie. Om de lidstaten meer flexibiliteit te bieden bij het bepalen van de data waarop strategische wijzigingen van strategische GLB-plannen met betrekking tot het ELGF van kracht worden en om de synergieën tussen de regels die van toepassing zijn op strategische wijzigingen van strategische GLB-plannen met betrekking tot het ELGF en op strategische wijzigingen van strategische GLB-plannen met betrekking tot het Elfpo, te vergroten, moet het voor de lidstaten mogelijk zijn de datum waarop strategische wijzigingen van strategische GLB-plannen van kracht worden, vast te stellen tussen de datum van indiening bij de Commissie van het verzoek van strategische wijzigingen als bedoeld in artikel 119, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2115, zoals gewijzigd bij deze Verordening, en de datum van goedkeuring door de Commissie van dergelijk verzoek.

(46) In artikel 120 van Verordening (EU) 2021/2115 wordt ervoor gezorgd dat de strategische GLB-plannen worden geactualiseerd met wijzigingen die zijn aangebracht in de in bijlage XIII bij die verordening vermelde wetgevingshandelingen betreffende milieu en klimaat waartoe de strategische GLB-plannen zouden moeten bijdragen en waarmee zij moeten stroken. Hiertoe moeten de lidstaten nagaan of hun strategische GLB-plannen moeten worden gewijzigd, en eventueel een verzoek tot wijziging indienen wanneer een of meer van de wetgevingshandelingen moet worden gewijzigd. Ter voorkoming van onnodige administratieve processen in de eindfase van de uitvoering van strategische GLB-plannen moet artikel 120 van Verordening (EU) 2021/2115 worden geschrapt.

(47) Artikel 122 van Verordening (EU) 2021/2115 moet worden gewijzigd om rekening te houden met de wijzigingen van artikel 119 van die verordening, die door onderhavige verordening zijn geïntroduceerd.

(48) Artikel 124, lid 4, van Verordening (EU) 2021/2115 moet worden gewijzigd om het monitoringcomité in staat te stellen zijn advies uit te brengen over de datum van inwerkingtreding van alle wijzigingen met betrekking tot het ELGF, teneinde ervoor te zorgen dat landbouwers en begunstigden voldoende tijd hebben om de voorgestelde wijzigingen te kunnen verwerken.

(49) Artikel 134 van Verordening (EU) 2021/2115 bevat regels betreffende de inhoud van, en de procedure die geldt voor, jaarlijkse prestatieverslagen, die als een basis dienen voor de jaarlijkse prestatiegoedkeuring als bedoeld in artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116. Gezien het schrappen van deze verordening uit Verordening (EU) 2021/2116 van de jaarlijkse prestatiegoedkeuring moeten die vereisten worden gewijzigd. Een dergelijke wijziging moet het schrappen van enkel voor die procedure vereiste informatie omvatten, zoals informatie over gerealiseerde eenheidsbedragen en door de lidstaten te verstrekken motiveringen wanneer de gerealiseerde eenheidsbedragen de corresponderende geplande eenheidsbedragen in de strategische GLB-plannen overschrijden.

(50) Artikel 134, lid 7, van Verordening (EU) 2021/2115 moet worden verduidelijkt om het verband tussen het jaarlijkse prestatieverslag en de in artikel 135 van die verordening bedoelde tweejaarlijkse prestatie-evaluatie te versterken, wat betreft de opneming in het jaarlijkse prestatieverslag van motiveringen voor niet bereikte mijlpalen ten behoeve van de tweejaarlijkse prestatie-evaluatie.

(51) Op grond van artikel 134, lid 13, van Verordening (EU) 2021/2115 kan de Commissie binnen één maand na de indiening ervan opmerkingen formuleren bij een ontvankelijk jaarlijks prestatieverslag. De ervaring heeft geleerd dat de beoordeling van de ontvankelijkheid van het jaarlijkse prestatieverslag op grond van artikel 134, lid 3, van die verordening en een omvattende beoordeling van het ingediende jaarlijkse prestatieverslag zelf niet gelijktijdig kunnen worden uitgevoerd. Het is derhalve noodzakelijk de datum vanaf wanneer de termijn voor het inzenden van opmerkingen, als bedoeld in artikel 134, lid 13, van die verordening, wordt berekend, te wijzigen in de datum waarop het jaarlijkse prestatieverslag ontvankelijk wordt, overeenkomstig artikel 134, lid 3, van die verordening.

(52) Krachtens artikel 159 van Verordening (EU) 2021/2115 wordt de Commissie, uiterlijk op 31 december 2025, geacht de lijst van wetgevingshandelingen in bijlage XIII bij die verordening te evalueren en, indien aangewezen, wetgevingsvoorstellen te doen om aanvullende wetgevingshandelingen aan die bijlage toe te voegen. Gezien de schrapping van artikel 120 van die verordening, moet ook artikel 159 van die verordening door deze verordening worden geschrapt om voor de samenhang van strategische GLB-plannen te zorgen en de uitvoering van strategische GLB-plannen door nationale autoriteiten, landbouwers en andere begunstigden niet te verstoren.

(53) In bijlage I bij Verordening (EU) 2021/2115 zijn op grond van artikel 7 van die verordening impactindicatoren, resultaatindicatoren en outputindicatoren opgenomen. De tabel "Jaarlijkse prestatiegoedkeuring — OUTPUT — Interventietypes en bijbehorende outputindicatoren" in bijlage I bij die verordening moet worden vervangen om outputindicatoren op te nemen voor het nieuwe interventietype en de gewijzigde interventietypes en om rekening te houden met de schrapping door deze verordening van de jaarlijkse prestatiegoedkeuring als bepaald in artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116.

(54) Bijlage II bij Verordening (EU) 2021/2115 bevat een lijst van de voor elk interventietype van die verordening relevante punten van bijlage 2 bij de WTO-overeenkomst inzake de landbouw. Het nieuwe interventietype voor crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen moet derhalve in die bijlage II worden opgenomen.

(55) GLMC-norm 1, vermeld in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, heeft tot doel blijvend grasland in stand te houden met het oog op het behoud van de koolstofvoorraad op basis van een verhouding blijvend grasland ten opzichte van het landbouwareaal op nationaal, regionaal, subregionaal niveau of op het niveau van groepen bedrijven of individuele bedrijven, dit alles ten opzichte van het referentiejaar 2018, met een maximale daling van 5 % ten opzichte van het referentiejaar. Structurele veranderingen in landbouwbedrijven die zich wellicht kunnen voordoen in de programmeringsperiode 2023-2027, met name in de veeteeltsector, kunnen gepaard gaan met snelle veranderingen van het grondgebruik binnen het landbouwbedrijf, met name om de gevolgen van de klimaatverandering voor de beschikbaarheid van voeders en voedergewassen te beperken. Dergelijke structurele veranderingen komen echter in de beschikbare gegevens tot uitdrukking met vertraging. Dergelijke evolutie in structurele veranderingen in landbouwbedrijven kan variaties in de jaarlijkse verhouding blijvend grasland ten opzichte van het referentiejaar 2018 teweegbrengen. Met het oog op deze variaties en teneinde de uitvoering van GLMC-norm 1 te vergemakkelijken, moet het maximumpercentage waarmee de verhouding blijvend grasland daalt ten opzichte van het referentiejaar 2018, worden verhoogd tot 10 % om de lidstaten in staat te stellen tijdens de programmeringsperiode 2023-2027 rekening te houden met de veranderingen en de behoeften van landbouwbedrijven, met name in de veeteeltsector.

(56) GLMC-norm 4, vermeld in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, heeft tot doel rivieren te beschermen tegen verontreiniging en afvloeiing door de totstandbrenging van bufferstroken langs waterlopen. De ervaring heeft geleerd dat, voor de toepassing van deze GLMC-norm, de lidstaten de mogelijkheid moeten hebben om de definitie van "waterlopen" in overeenstemming te brengen met de definitie van waterlopen die door de lidstaten is vastgelegd in nationale wetgeving, waaronder nationale wetgeving tot omzetting van Unierecht, hetgeen deel uitmaakt van uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen (RBE's) die in bijlage III bij die verordening zijn opgenomen. De door de lidstaten voor de toepassing van GLMC-norm 4 gehanteerde definitie van waterloop moet echter stroken met de hoofddoelstelling van die GLMC-norm, in het bijzonder de doelstelling tot vermindering van het risico dat kleinere waterlopen die de verontreiniging neerwaarts zouden kunnen meevoeren, van de werkingssfeer van die GLMC-norm worden uitgesloten.

(57) Artikel 21, lid 1, dat regels voor maandelijkse betalingen bevat, en artikel 32, lid 8, van Verordening (EU) 2021/2116 dat regels voor tussentijdse betalingen bevat, moeten worden gewijzigd om rekening te houden met de schrapping door deze verordening van de in artikel 54 van die verordening bedoelde jaarlijkse prestatiegoedkeuring. Bovendien moet ook artikel 21, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2116 worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat, naar aanleiding van de door deze verordening in artikel 86, lid 2, en artikel 119, lid 8, van Verordening (EU) 2021/2115 geïntroduceerde wijzigingen, uitgaven die in aanmerking komen voor een ELGF-bijdrage vanaf een datum van inwerkingtreding die voorafgaat aan de goedkeuring van de wijziging door de Commissie maar volgt op de datum van indiening bij de Commissie van het verzoek tot wijziging, pas na de goedkeuring van de wijziging door de Commissie overeenkomstig artikel 119, lid 10, van Verordening (EU) 2021/2115 bij de Commissie worden gedeclareerd. Daartoe moet het mogelijk zijn om uitgaven die niet in de betrokken maand kunnen worden gedeclareerd vanwege een nog niet goedgekeurde wijziging, te declareren in de daaropvolgende maanden van hetzelfde begrotingsjaar of uiterlijk in de vóór 15 februari van het jaar volgend op dat begrotingsjaar aan de Commissie toe te zenden jaarrekeningen. Bij het bepalen van de datum van inwerkingtreding van een wijziging en om ervoor te zorgen dat eventuele uit de wijziging voortvloeiende uitgaven die reeds zijn betaald aan begunstigden, toch nog binnen het desbetreffende begrotingsjaar kunnen worden gedeclareerd, moeten de lidstaten de in artikel 119 van Verordening (EU) 2021/2115 vastgelegde termijnen voor de goedkeuringsprocedure in acht nemen.

(58) Artikel 40 van Verordening (EU) 2021/2116 inzake de opschorting van betalingen met betrekking tot de jaarlijkse prestatiegoedkeuring moet worden gewijzigd om rekening te houden met de schrapping door deze verordening van de in artikel 54 van die verordening bedoelde jaarlijkse prestatiegoedkeuring.

(59) In artikel 44, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2116 is bepaald dat de lidstaten voorschotten kunnen betalen van ten hoogste 50 % voor interventies in de vorm van rechtstreekse betalingen en voor de maatregelen als bedoeld in hoofdstuk IV van Verordening (EU) nr. 228/2013 en in hoofdstuk IV van Verordening (EU) nr. 229/2013 van het Europees Parlement en de Raad ([13]) en voorschotten van ten hoogste 75 % voor areaal- en diergebonden plattelandsontwikkelingsinterventies uit hoofde van Verordening (EU) 2021/2115. In artikel 44, lid 6, van Verordening (EU) 2021/2116 wordt bepaald dat de Commissie op verzoek van een lidstaat, in een spoedeisende situatie, in voorkomend geval, uitvoeringshandelingen vast moet stellen die afwijken van artikel 44, lid 2, van die verordening voor zover en zolang dat strikt noodzakelijk is. Voor elk van de jaren in de huidige programmeringsperiode, d.w.z. de jaren 2023, 2024 en 2025, hebben de lidstaten verzocht om afwijkingen van artikel 44, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2116 om een hoger percentage voorschotten mogelijk te maken. De redenen voor die afwijkingen waren veelomvattend, waaronder militaire conflicten in Europa en het Midden-Oosten, ongunstige weersomstandigheden en uitzonderlijke klimaatgebeurtenissen, en onvoorziene stijgingen van de inputprijzen en inflatie voor landbouwers, in combinatie met relatief lage prijzen van landbouwgrondstoffen. Aangezien het onwaarschijnlijk is dat deze extra druk in 2026 of 2027 zal worden weggenomen, is het met het oog op vereenvoudiging passend de maximumpercentages voor voorschotten in Verordening (EU) 2021/2116 permanent te wijzigen, zodat het hogere percentage voor de rest van de huidige programmeringsperiode kan worden betaald.

(60) In artikel 53 van Verordening (EU) 2021/2116 wordt bepaald dat de Commissie op basis van de in artikel 9, lid 3, eerste alinea, punten a) en d), bedoelde informatie uitvoeringshandelingen moet vaststellen houdende haar besluit over de goedkeuring van de rekeningen van de geaccrediteerde betaalorganen voor de in artikel 5, lid 2, en artikel 6 van die verordening bedoelde uitgaven. Artikel 53 van Verordening (EU) 2021/2116 moet worden gewijzigd om rekening te houden met de schrapping door deze verordening van de in artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116 bedoelde jaarlijkse prestatiegoedkeuring.

(61) In artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116 wordt bepaald dat indien tegenover de in artikel 5, lid 2, en artikel 6 van deze verordening bedoelde uitgaven die overeenstemmen met de in titel III van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde interventies, geen corresponderende output staat als gerapporteerd in het jaarlijkse prestatieverslag bedoeld in artikel 9, lid 3, en artikel 10, van Verordening (EU) 2021/2116 en in artikel 134 van Verordening (EU) 2021/2115, de Commissie vóór 15 oktober van het jaar na het betrokken begrotingsjaar uitvoeringshandelingen moet vaststellen ter bepaling van de te verlagen Uniefinancieringsbedragen. De in het eerste uitvoeringsjaar van de jaarlijkse prestatiegoedkeuring en bij de voorbereiding van het tweede uitvoeringsjaar opgedane ervaring heeft geleerd dat de lidstaten bij het opstellen van, en het verstrekken van de noodzakelijke informatie voor, het jaarlijkse prestatieverslag en bij de jaarlijkse prestatiegoedkeuring onevenredige administratieve lasten dragen. Ter verlichting van de administratieve lasten voor de lidstaten moet de in artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116 bedoelde jaarlijkse prestatiegoedkeuring worden geschrapt. De vereiste dat de uitgaven van betaalorganen overeen moeten stemmen met een corresponderende output, vastgelegd in artikel 37, lid 1, punt b), i), van die verordening, valt onder de in artikel 55 van die verordening bedoelde conformiteitsprocedure.

([13]) Verordening (EU) nr. 229/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2013 houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1405/2006 van de Raad (PB L 78 van 20.3.2013, blz. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/229/oj).

(62) De vereiste dat de uitgaven in overeenstemming moeten zijn met de toepasselijke governancesystemen, vastgelegd in artikel 37, lid 1, punt b), ii), van Verordening (EU) 2021/2116, wordt gecontroleerd door de betaalorganen, en daarna jaarlijks getoetst door certificeringsorganen, en door de Commissie in de vorm van evaluaties van de adviezen en verslagen van de certificeringsinstelling en in het kader van follow-ups inzake de bevindingen, alsook tijdens conformiteitsprocedures als bedoeld in artikel 55 van die verordening. Die procedures bieden de vereiste zekerheid dat de gerealiseerde outputs worden bereikt in overeenstemming met het recht van de Unie. Samen met de tweejaarlijkse prestatie-evaluatie bedoeld in artikel 135 van de Verordening (EU) 2021/2115 zorgen die procedures er tevens voor dat de lidstaten de in artikel 109, lid 1, punt a), van die verordening bedoelde mijlpalen en streefcijfers bereiken, die door hen in het kader van hun prestatiesystemen in de strategische GLB-plannen zijn vastgesteld. Artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116 moet derhalve worden geschrapt.

(63) Verdere afstemming financieringsinstrumenten van het GLB en de financieringsinstrumenten van andere beleidsterreinen in gedeeld beheer moet tot stand worden gebracht in het geval van onregelmatigheden en financiële correcties, wanneer instanties die financieringsinstrumenten uitvoeren, de voltooiing van een reeks van cumulatieve voorwaarden aantonen. Derhalve moet artikel 57 van Verordening (EU) 2021/2116 worden gewijzigd om te zorgen voor consistentie met artikel 103, lid 6, van Verordening (EU) 2021/1060.

(64) Landbouwers hebben herhaaldelijk geklaagd over de druk die ontstaat doordat zij door het jaar heen aan meerdere controles worden onderworpen. De lidstaten hebben reeds de mogelijkheid om meerdere controles samen te brengen in één bezoek op locatie. Om het aantal bezoeken op locatie per landbouwbedrijf te verminderen en daardoor de administratieve lasten voor begunstigden waar mogelijk te beperken, mogen de lidstaten geen begunstigde selecteren die voor dat jaar reeds voor een controle ter plaatse is geselecteerd, tenzij de omstandigheden een verdere controle vereisen om de bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen. Daarnaast mag die beperking het niveau van de controles niet nadelig beïnvloeden. Daartoe moet artikel 60, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116 dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(65) Artikel 67, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116 moet worden gewijzigd om de verwijzing naar de in artikel 54 van die verordening bedoelde jaarlijkse prestatiegoedkeuring te schrappen.

(66) De opgedane ervaring heeft geleerd dat de kwaliteitsbeoordelingen van het identificatiesysteem voor landbouwpercelen (LPIS), het geospatiale aanvraagsysteem (GSA) en het areaalmonitoringsysteem (AMS) moeten worden samengevoegd. Aangezien die systemen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, is het beoordelen van de kwaliteit van het ene systeem zonder te kijken naar de impact op de andere systemen uitdagend. Door de kwaliteitsbeoordelingen van deze systemen samen te voegen, zou de werkdruk voor de overheden van de lidstaten in verband met de inspectieprocedures en de rapportageverplichtingen bovendien afnemen. Daarnaast zouden de lidstaten indien nodig het voordeel hebben dat zij één corrigerende maatregel kunnen voorstellen voor die drie systemen, waardoor de doeltreffendheid ervan toeneemt. Daartoe moet een nieuw artikel worden opgenomen in Verordening (EU) 2021/2116 en moeten de desbetreffende verwijzingen dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(67) Op basis van het eerste uitvoeringsjaar lijkt het dubbelop om controles ter plaatse uit te voeren voor interventies die worden gemonitord door gegevens van Copernicus Sentinel-satellieten of andere gegevens van ten minste equivalente waarde, hetgeen een ongerechtvaardigde last voor de lidstaten en landbouwers met zich meebrengt. Voor die subsidiabiliteitsvoorwaarden zouden de lidstaten derhalve niet verplicht mogen zijn om controles ter plaatse uit te voeren, waaronder controles die op afstand worden verricht door gebruikmaking van technologie. Daartoe moet artikel 72 van Verordening (EU) 2021/2116 dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(68) Uit de opgedane ervaring met de toepassing van het systeem voor conditionaliteitscontroles, onder meer via conditionaliteitsprocedures, blijkt dat bepaalde voorwaarden onnodig star zijn en onevenredige lasten met zich meebrengen voor de lidstaten, zonder dat zij de bescherming van Uniemiddelen noodzakelijkerwijs ten goede komen. Om het controlesysteem te stroomlijnen en de administratieve lasten te verminderen zonder afbreuk te doen aan de doeltreffendheid van het systeem bij het controleren van de naleving van de conditionaliteitsvereisten, moet de lidstaten meer flexibiliteit worden geboden bij het ontwerpen van hun controlesystemen. Daartoe moet de vereiste van een jaarlijkse evaluatie van het controlesysteem worden geschrapt en moeten de lidstaten zelf kunnen bepalen welke factoren zij bij de risicoanalyse in ogenschouw nemen.

(69) Verordening (EU) 2024/1468 heeft de artikelen 83 en 84 van Verordening (EU) 2021/2116 gewijzigd om kleine landbouwers en nationale overheden minder zwaar te belasten met conditionaliteitscontroles en sancties. In het bijzonder zijn landbouwers met een bedrijf met een maximale omvang van tien hectare landbouwareaal dat overeenkomstig artikel 69, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116 is aangegeven, vrijgesteld van conditionaliteitscontroles en van de toepassing van administratieve sancties voor de niet-naleving van conditionaliteitsvereisten. De in artikel 69, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116 bedoelde geospatiale aanvraag omvat evenwel andere arealen dan de landbouwarealen en er kleven technische beperkingen aan het berekenen van de landbouwarealen, aangezien sommige elementen en landschapskenmerken uit de metingen wellicht kunnen worden weggelaten of in de loop der tijd in omvang mogelijk kunnen verschillen. Daarom moeten de vrijstellingen worden gebaseerd op het areaal dat in aanmerking komt voor de betalingen en de voor de conditionaliteit relevante steun.

(70) Verder profiteren kleine begunstigden die geen landbouwers zijn, bijvoorbeeld grondbeheerders, mogelijk niet van de vrijstellingen van conditionaliteitscontroles en sancties. De administratieve lasten in verband met de controles en de toepassing van sancties in verband met niet-naleving van die in Verordening (EU) 2021/2116 vastgestelde conditionaliteitsvereisten, kunnen echter ook voor deze begunstigden onevenredig zwaar zijn. Tegelijk kan de toepassing van sancties tot onevenredige lasten voor overheden van de lidstaten leiden, aangezien het door deze begunstigden beheerde landbouwareaal klein is en de sancties over het algemeen laag zijn voor kleine begunstigden. Kleine begunstigden die geen landbouwers zijn, moeten derhalve ook worden vrijgesteld van conditionaliteitscontroles en van de toepassing van administratieve sancties in verband met niet-naleving van de conditionaliteitsvereisten. Niettemin is het belangrijk dat het GLB via de conditionaliteitsvereisten blijft bijdragen tot de verwezenlijking van de in artikel 6, lid 1, punten d), e) en f), van Verordening (EU) 2021/2115 vastgestelde milieudoelstellingen en dat het de stabiliteit van die vereisten als de gemeenschappelijke basis voor de lidstaten en landbouwers waarborgt. Daarom moeten de conditionaliteitsvereisten van toepassing blijven voor alle in artikel 83, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116 vermelde begunstigden.

(71) De administratieve last die samenhangt met de controles op vereisten van GLMC-norm 7 zoals voorzien in Verordening (EU) 2021/2116 kan onevenredig hoog zijn voor kleinere landbouwers en nationale overheden. Daarom moet de last voor kleinere landbouwers en nationale overheden die verband houden met de controles die zijn voorzien in Verordening (EU) 2021/2116 worden verlicht met betrekking tot GLMC-norm 7. Landbouwers met een bedrijf met een maximale omvang van dertig ha aangegeven landbouwgrond moeten worden vrijgesteld van controles van vereisten van GLMC-norm 7.

(72) Aangezien het landbouwareaal onder vereisten van GLMC-norm 7dat door kleinere landbouwers wordt beheerd, beperkt is, en het opleggen van boeten kan leiden tot een onevenredige last voor de overheden van lidstaten, moeten kleinere landbouwers die zijn vrijgesteld van conditionaliteitscontroles met betrekking tot GLMC-norm 7 ook vrijgesteld zijn van administratieve sancties bij het niet naleven van vereisten van GLMC-norm 7.

(73) De artikelen 102 en 103 van Verordening (EU) 2021/2116, die regels vaststellen voor de uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie om gedelegeerde handelingen vast te stellen en voor de comitéprocedure van toepassing op uitvoeringshandelingen, moeten worden gewijzigd in het licht van wijzigingen van andere bepalingen van Verordening (EU) 2021/2116, met name de met deze verordening geïntroduceerde schrapping van de artikel 54 daarvan.

(74) Ter waarborging van de samenhang tussen de verschillende bepalingen van Verordening (EU) 2021/2116 moet die verordening worden gewijzigd om verwijzingen naar de prestatiegoedkeuringsprocedure te schrappen, met name verwijzingen naar artikel 54 van die verordening.

(75) De Verordeningen (EU) 2021/2115 en (EU) 2021/2116 moeten daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(76) Overgangsbepalingen moeten worden vastgelegd in verband met wijzigingen van artikel 119 van Verordening (EU) 2021/2115, die bij deze verordening worden doorgevoerd, om ervoor te zorgen dat verzoeken tot wijziging en kennisgevingen van wijzigingen van strategische GLB-plannen die voor de inwerkingtreding van deze verordening door de lidstaten bij de Commissie worden ingediend, volgens de op het moment van indiening van deze verzoeken tot wijziging of kennisgevingen geldende procedures zijn goedgekeurd.

(77) Teneinde rekening te houden met de schrapping, bij deze verordening, van de in artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116 bedoelde jaarlijkse prestatiegoedkeuring, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen ten aanzien van de dienovereenkomstige wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/127 van de Commissie ([14]). Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven ([15]). Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van gedelegeerde handelingen.

([14]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/127 van de Commissie van 7 december 2021 tot aanvulling van Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad met regels inzake de betaalorganen en andere instanties, het financieel beheer, de goedkeuring van de rekeningen, de zekerheden en het gebruik van de euro (PB L 20 van 31.1.2022, blz. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

([15]) PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(78) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen gelet op de schrapping van de jaarlijkse prestatiegoedkeuring waarin artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116 voorziet, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om Uitvoeringsverordening (EU) 2022/128 van de Commissie ([16]) dienovereenkomstig te actualiseren. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ([17]).

(79) Met het oog op een vlotte uitvoering van de door deze verordening ingevoerde maatregelen en om een noodzakelijke mate van samenhang tussen, enerzijds, de vermindering van de administratieve lasten voor de autoriteiten van de lidstaten die betrokken zijn bij het opstellen van het jaarlijkse prestatieverslag voor het landbouwbegrotingsjaar 2025 en, anderzijds, de schrapping van de jaarlijkse prestatiegoedkeuring uit het landbouwbegrotingsjaar 2025, moet deze verordening in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. De desbetreffende bepalingen betreffende het jaarlijkse prestatieverslag en de prestatiegoedkeuring moeten van toepassing zijn met betrekking tot het landbouwbegrotingsjaar 2025 en alle daaropvolgende landbouwbegrotingsjaren en mogen geen enkele impact hebben op vroegere landbouwbegrotingsjaren.

(80) Daar de doelstellingen van deze verordening niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de samenhang tussen deze verordening en de andere instrumenten van het GLB, en vanwege de meerjarengarantie van Uniefinanciering en de manier waarop deze verordening onlosmakelijk verbonden is met de verwezenlijking van de belangrijkste prioriteiten van de Unie, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

(81) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is geraadpleegd overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad ([18]) en heeft op 10 juli 2025 advies uitgebracht,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/2115

Verordening (EU) 2021/2115 wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 4, lid 3, punt c), wordt de eerste alinea vervangen door:

""blijvend grasland en blijvend weiland" (samen "blijvend grasland") is land dat wordt gebruikt voor een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen, dat minimaal vijf jaar of, wanneer de lidstaten daartoe besluiten, minimaal zeven jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen en, indien lidstaten daartoe besluiten, dat minimaal vijf jaar of minimaal zeven jaar niet is omgeploegd, bewerkt of opnieuw met andere grassoorten of met andere kruidachtige voedergewassen ingezaaid; dit begrip kan ook andere soorten omvatten zoals struiken of bomen die kunnen worden begraasd en, indien de lidstaten daartoe besluiten, struiken of bomen die diervoeder produceren, mits de grassen en andere kruidachtige voedergewassen blijven overheersen.

De lidstaten kunnen besluiten om land dat op 1 januari 2026 als bouwland was ingedeeld, ingedeeld blijft als bouwland en niet als blijvend grasland wordt heringedeeld, ook als de in de eerste alinea bedoelde periode is verstreken en het land niet is omgeploegd, bewerkt of opnieuw met andere grassoorten of met andere kruidachtige voedergewassen ingezaaid.";

2) in artikel 10 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Met name de basisinkomenssteun voor duurzaamheid, de aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid, de aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers en de regelingen voor het klimaat, het milieu en dierenwelzijn, evenals de crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen beantwoorden aan de criteria van de punten van bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO die voor die interventies in bijlage II bij deze verordening zijn vermeld. Voor

([16]) Uitvoeringsverordening (EU) 2022/128 van de Commissie van 21 december 2021 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft betaalorganen en andere instanties, financieel beheer, goedkeuring van de rekeningen, controles, zekerheden en transparantie (PB L 20 van 31.1.2022, blz. 131,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/128/oj).

([17]) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([18]) Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

andere interventies zijn de punten van bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO die in bijlage II bij de onderhavige verordening zijn vermeld indicatief, en die interventies mogen in plaats daarvan aan een niet in bijlage II bij deze verordening vermeld punt van bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO voldoen wanneer dat in het strategisch GLB-plan nader wordt gespecificeerd en uitgelegd.";

3) artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 4 wordt vervangen door:

"4. Wanneer een lidstaat voornemens is zijn in lid 1 van dit artikel bedoelde geplande outputs, die zijn opgenomen in zijn strategisch GLB-plan dat door de Commissie is goedgekeurd, te verhogen, stelt hij de Commissie overeenkomstig artikel 119, lid 9, vóór 1 januari van het jaar dat aan het betrokken claimjaar voorafgaat, van zijn herziene geplande outputs in kennis.";

b) in lid 5 wordt de derde alinea vervangen door:

"Elke betrokken lidstaat dient uiterlijk op 31 maart van het jaar dat aan het betrokken claimjaar voorafgaat, een kennisgeving als bedoeld in artikel 119, lid 9, in met de in de tweede alinea van dit lid bedoelde verlagingscoëfficiënt.";

4) in artikel 12 wordt het volgende lid ingevoegd:

"1 bis. In afwijking van lid 1 van dit artikel is het conditionaliteitssysteem niet van toepassing op begunstigden van in artikel 28 bedoelde betalingen.";

5) artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 worden de volgende alinea's toegevoegd:

"Landbouwers die overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad (*) zijn gecertificeerd, worden verondersteld aan de in bijlage III bij deze verordening vermelde GLMC-normen 1, 3, 4, 5, 6 en 7 te voldoen, met betrekking tot hun biologische productie-eenheden, zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 10, van Verordening (EU) 2018/848, en hun productie-eenheden in omschakeling, zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 11, van die verordening.

De lidstaten kunnen, rekening houdend met de administratieve lasten van controles, besluiten dat alleen landbouwers die overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848 zijn gecertificeerd en waarvan het hele bedrijf bestaat uit biologische productie-eenheden, zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 10, van Verordening (EU) 2018/848, of uit productie-eenheden in omschakeling, zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 11, van die verordening, of uit beide dergelijke productie-eenheden, worden verondersteld aan de in bijlage III bij deze verordening vermelde GLMC-normen 1, 3, 4, 5, 6 en 7 te voldoen.

Bij de vaststelling van hun normen kunnen de lidstaten, waar van toepassing, de in artikel 109, lid 2, punt a), i), van deze verordening bedoelde elementen zodanig vastleggen dat zij stroken met en niet verder gaan dan door het nationale recht vastgelegde verplichte vereisten, op voorwaarde dat deze bestaande nationale verplichte vereisten voldoen aan de in bijlage III bij deze verordening vermelde GLMC-normen.

(*) Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad (PB L 150 van 14.6.2018, blz. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj).";

b) lid 2 bis wordt vervangen door:

"2 bis. Bij het implementeren van de overeenkomstig de leden 1 en 2 vastgestelde minimumnormen kunnen de lidstaten tijdelijke afwijkingen toestaan van de vereisten van die minimumnormen wanneer weersomstandigheden, plantenziekten of plagen landbouwers en andere begunstigden beletten in een bepaald jaar aan die vereisten te voldoen. Dergelijke tijdelijke afwijkingen zijn beperkt tot landbouwers en andere begunstigden of gebieden die door dergelijke weersomstandigheden, plantziekten of plagen zijn getroffen en worden slechts toegepast zolang ze strikt noodzakelijk zijn.";

6) artikel 19 wordt vervangen door:

"*Artikel 19*

Bijdrage aan risicobeheersinstrumenten

In afwijking op artikel 44, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116 kan een lidstaat besluiten tot 3 % van de aan een landbouwer te betalen rechtstreekse betalingen toe te wijzen aan de bijdrage van de landbouwer aan risicobeheersinstrumenten.

De lidstaten die besluiten gebruik te maken van deze bepaling, passen deze toe op alle landbouwers die in een bepaald jaar rechtstreekse betalingen ontvangen. Dergelijke lidstaten kunnen als alternatief besluiten deze bepaling toe te passen op de landbouwers voor wie in een bepaald jaar een risicobeheersinstrument bestaat, indien dit beter overeenkomt met het bestaande risicobeheersinstrument.";

7) artikel 28 wordt vervangen door:

"*Artikel 28*

Betalingen voor kleine landbouwers

1. De lidstaten kunnen aan kleine landbouwers zoals bepaald door de lidstaten, een betaling in de vorm van een vast bedrag of van bedragen per hectare toekennen ter vervanging van de rechtstreekse betalingen in het kader van deze afdeling en afdeling 3 van dit hoofdstuk. De lidstaten ontwerpen de overeenkomstige interventie in het strategisch GLB-plan op zodanige wijze dat deze facultatief is voor landbouwers.

2. In afwijking van lid 1 kunnen de lidstaten in de strategisch GLB-plannen besluiten dat de in dat lid bedoelde betaling aan kleine landbouwers niet in de plaats komt van rechtstreekse betalingen die worden verricht ter ondersteuning van overeenkomstig artikel 31 tot stand gebrachte ecoregelingen.

3. De jaarlijkse betaling voor elke landbouwer uit hoofde van lid 1 bedraagt maximaal 3 000 EUR.

4. De lidstaten kunnen besluiten om voor verschillende areaaldrempels verschillende vaste bedragen of verschillende bedragen per hectare vast te stellen.";

8) artikel 31 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 5 wordt als volgt gewijzigd:

i) de tweede alinea wordt vervangen door:

"Aan verbintenissen bedoeld in de eerste alinea, punt b), kan, wanneer het nationale recht voorschriften oplegt die verder gaan dan de daarmee verband houdende verplichte minimumvoorschriften uit het Unierecht, steun worden verleend, mits die verbintenissen bijdragen tot de naleving van die voorschriften.";

ii) de volgende alinea wordt toegevoegd:

"In afwijking van de eerste alinea kunnen de lidstaten besluiten om de krachtens hoofdstuk I, afdeling 2, van deze titel vastgestelde GLMC-normen 2 en 9 uit te sluiten van de in de eerste alinea, punt a), vastgestelde vereiste.";

b) lid 7 wordt als volgt gewijzigd:

i) de tweede alinea wordt vervangen door:

"In afwijking van de eerste alinea kunnen betalingen die overeenkomstig punt b) van die alinea worden toegekend voor dierenwelzijnsverbintenissen, verbintenissen ter bestrijding van antimicrobiële resistentie, verbintenissen voor klimaatvriendelijke landbouwpraktijken en verbintenissen tot omschakeling naar of voortzetting van biologische landbouwpraktijken en -methoden zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2018/848, tevens de vorm aannemen van een jaarlijkse betaling voor de grootvee-eenheden.";

ii) de volgende alinea wordt toegevoegd:

"In afwijking van de eerste alinea kunnen betalingen die overeenkomstig punt b) van die alinea worden toegekend, waar van toepassing, de vorm aannemen van een jaarlijkse betaling voor bijenkasten. Voor de toepassing van deze afwijking is de definitie van "bijenkast" van toepassing die wordt vermeld in de gedelegeerde handeling als bedoeld in artikel 56, punt b).";

9) artikel 48 wordt vervangen door:

"*Artikel 48*

Planning en verslaglegging op het niveau van de operationele programma's

Artikel 7, lid 1, punt a), artikel 102, artikel 111, punten g) en h), artikel 112, lid 3, punt b), en artikel 134 zijn van toepassing op de interventietypes in de in artikel 42, punten a), d), e) en f), bedoelde sectoren op het niveau van de operationele programma's, en niet op het niveau van de interventie. De planning en verslaglegging voor deze interventietypes worden ook uitgevoerd op het niveau van de operationele programma's.";

10) in artikel 49 wordt de eerste alinea vervangen door:

"De lidstaten streven in de in artikel 42, punt a), bedoelde sector groenten en fruit één of meer van de in artikel 46 genoemde doelstellingen na. De in artikel 46, punten d) tot en met i), en k) vastgelegde doelstellingen gelden voor producten in verse of verwerkte vorm, terwijl de in de andere punten van dat artikel vermelde doelstellingen alleen gelden voor producten in verse vorm.";

11) in artikel 52, lid 2, wordt de tweede alinea vervangen door:

"Deze beperkingen kunnen met 0,5 procentpunt worden verhoogd wanneer het operationele programma een of meer interventies omvat die verband houden met een in artikel 46, punt d), e), f), h), i) of j), bedoelde doelstelling, mits het bedrag waarmee het betrokken in de eerste alinea van dit lid genoemde percentage wordt overschreden, uitsluitend wordt gebruikt om uitgaven te financieren die voortvloeien uit de uitvoering van die interventies. In het geval van unies van producentenorganisaties, met inbegrip van transnationale unies van producentenorganisaties, kunnen die organisaties deze interventies uitvoeren namens hun leden.";

12) artikel 69 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt e) wordt vervangen door:

"e) vestiging van jonge landbouwers en nieuwe landbouwers, opstart van plattelandsbedrijven en de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven;";

b) het volgende punt wordt toegevoegd:

"i) crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen.";

13) artikel 70 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 3 wordt als volgt gewijzigd:

i) de tweede alinea wordt vervangen door:

"Voor verbintenissen bedoeld in de eerste alinea, punt b), kan, wanneer het nationale recht voorschriften oplegt die verder gaan dan de daarmee verband houdende verplichte minimumvoorschriften uit het Unierecht, steun worden verleend, mits die verbintenissen bijdragen tot de naleving van die voorschriften.";

ii) de volgende alinea wordt toegevoegd:

"In afwijking van de eerste alinea kunnen de lidstaten besluiten om de krachtens hoofdstuk I, afdeling 2, van deze titel vastgestelde GLMC-normen 2 en 9 uit te sluiten van de in de eerste alinea, punt a), vastgestelde vereiste.";

b) lid 8 wordt vervangen door:

"8. Indien uit hoofde van dit artikel steun wordt verleend voor agromilieuklimaatverbintenissen, verbintenissen tot omschakeling naar of voortzetting van biologische landbouwpraktijken en -methoden als opgenomen in Verordening (EU) 2018/848, stellen de lidstaten een betaling per hectare vast of, in voorkomend geval, per bijenkast, zoals gedefinieerd in de in artikel 56, punt b), van deze verordening bedoelde gedelegeerde handeling. Voor andere verbintenissen kunnen de lidstaten andere eenheden dan hectaren toepassen. In naar behoren gemotiveerde gevallen kunnen de lidstaten steun uit hoofde van dit artikel verstrekken in de vorm van een vast bedrag.

In afwijking van de eerste alinea van dit lid kan de steun voor klimaatvriendelijke agromilieuklimaatverbintenissen en verbintenissen tot omschakeling naar of voortzetting van biologische landbouwpraktijken en -methoden als opgenomen in Verordening (EU) 2018/848, de vorm aannemen van een betaling voor de grootvee-eenheden.";

c) het volgende lid wordt toegevoegd:

"11. Indien een lidstaat het in artikel 4, lid 3, punt c), tweede alinea, bedoelde besluit heeft genomen, zorgt deze ervoor dat een dergelijk besluit geen afbreuk doet aan lopende meerjarige verbintenissen die uit hoofde van dit artikel zijn aangegaan.";

14) aan artikel 72, lid 5, wordt de volgende alinea toegevoegd:

"In afwijking van de eerste alinea van dit lid kunnen de lidstaten besluiten om in de berekening extra kosten en gederfde inkomsten op te nemen in verband met nadelen die voortvloeien uit de naleving van de krachtens hoofdstuk I, afdeling 2, van deze titel vastgestelde GLMC-norm 2.";

15) artikel 73 wordt als volgt gewijzigd:

a) aan lid 3, eerste alinea, punt d), wordt het volgende punt toegevoegd:

"v) fokken van raszuivere runderen, schapen of geiten van hoge genetische waarde voor fokdoeleinden om de kwaliteit en de productiviteit van veestapels te vergroten of om zeldzame of lokale rassen te behouden;";

b) lid 5 wordt vervangen door:

"5. Indien het Unierecht leidt tot nieuwe vereisten voor landbouwers, kan steun voor maximum 36 maanden vanaf de datum waarop de nieuwe eisen voor het betrokken bedrijf verplicht zijn geworden, worden verstrekt voor investeringen om te voldoen aan deze eisen.

Voor jonge landbouwers die voor het eerst een landbouwbedrijf opstarten als hoofd van het bedrijf, kan steun voor investeringen om te voldoen aan de vereisten van Unierecht worden verstrekt voor maximum 36 maanden na de opstartdatum, of totdat de acties als omschreven in het in artikel 75, lid 3, bedoelde bedrijfsplan zijn voltooid.";

16) artikel 75 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel wordt vervangen door:

"Vestiging van jonge landbouwers en nieuwe landbouwers, opstart van plattelandsbedrijven en de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven;";

b) lid 1 wordt vervangen door:

"1. De lidstaten kunnen steun toekennen voor vestiging van jonge landbouwers en de opstart van plattelandsbedrijven, waaronder vestiging van nieuwe landbouwers, en voor de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen, met als doel bij te dragen tot het bereiken van een of meer van de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, leden 1 en 2.";

c) aan lid 2 wordt het volgende punt toegevoegd:

"d) de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven, zoals bepaald door de lidstaten uit hoofde van artikel 73, lid 4, tweede alinea, punt b).";

d) lid 4 wordt vervangen door:

"4. De lidstaten verstrekken de steun in de vorm van vaste bedragen, van financieringsinstrumenten of van een combinatie van beide. De steun bedraagt:

a) maximaal 100 000 EUR voor de in lid 2, punten a), b) en c), bedoelde activiteiten;

b) maximaal 75 000 EUR voor de in lid 2, punt d), bedoelde activiteiten.

De steun kan op basis van objectieve criteria worden gedifferentieerd.";

17) in artikel 76, lid 5, wordt de eerste alinea vervangen door:

"De lidstaten zorgen ervoor dat enkel steun wordt verstrekt voor verliezen boven een drempel van minimaal 20 % van de gemiddelde jaarproductie of het gemiddelde jaarinkomen van de landbouwer in de laatste drie jaar, of het gemiddelde van drie van de laatste vijf jaar, het hoogste en het laagste inkomen niet meegerekend. Met sectorale productierisicobeheersinstrumenten worden de verliezen berekend op niveau van het bedrijf of op het niveau van de activiteit van het bedrijf in de betrokken sector of voor het specifieke verzekerde areaal.

Wanneer de in de eerste alinea bedoelde berekeningsmethoden niet passend zijn, kunnen de lidstaten de verliezen beoordelen op basis van de gemiddelde jaarproductie of het gemiddelde jaarinkomen van de landbouwer over een periode van maximaal acht jaar, het hoogste en laagste inkomen niet meegerekend.

De lidstaten kunnen een passende alternatieve beoordeling toepassen voor de berekening van de verliezen voor jonge landbouwers en nieuwe landbouwers.";

18) in artikel 77, lid 8, wordt punt b) vervangen door:

"b) de oprichting van producentengroeperingen, producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties tot 10 % van de jaarlijkse op de markt afgezette productie van de groepering of organisatie, met een maximum van 500 000 EUR over de programmeringsperiode die eindigt op 31 december 2027; die steun daalt geleidelijk en is uitsluitend beschikbaar gedurende de eerste vijf jaar na erkenning.";

19) in titel III, hoofdstuk IV, afdeling 1, wordt het volgende artikel toegevoegd:

"*Artikel 78* bis

Crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen

1. De lidstaten kunnen crisisbetalingen verrichten aan actieve landbouwers die worden getroffen door natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen. Die betalingen hebben tot doel de continuïteit van de landbouwactiviteit van deze landbouwers te waarborgen en zijn onderworpen aan de in dit artikel uiteengezette voorwaarden die door de lidstaten nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.

2. Steun uit hoofde van dit artikel mag slechts worden verleend als de bevoegde autoriteit van de lidstaat formeel erkent dat zich een natuurramp, ongunstige weersomstandigheden of een rampzalige gebeurtenis, zoals door de lidstaat gedefinieerd, heeft voorgedaan en dat die gebeurtenissen, of maatregelen die overeenkomstig Verordening (EU) 2016/2031 zijn vastgesteld om een plantenziekte of plaagorganisme bij planten uit te roeien of in te dammen, of maatregelen die zijn vastgesteld om in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 van de Commissie (*) vermelde dierziekten te voorkomen of uit te roeien, of maatregelen die overeenkomstig artikel 6, lid 3, en artikel 259 van Verordening (EU) 2016/429 zijn vastgesteld ten aanzien van een nieuwe ziekte, rechtstreeks schade hebben veroorzaakt waardoor tenminste 30 % van de gemiddelde jaarproductie van de landbouwer in de laatste drie jaar of de gemiddelde jaarproductie van drie van de laatste vijf jaar, de hoogste en het laagste productie niet meegerekend, verloren is gegaan. De verliezen worden berekend op het niveau van het bedrijf, op het niveau van de activiteit van het bedrijf in de betrokken sector of voor het specifieke betrokken areaal.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de steun op grond van dit artikel gericht is op landbouwers die het zwaarst zijn getroffen door natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen, door de subsidiabiliteitsvoorwaarden vast te stellen op basis van het beschikbare bewijs.

4. De lidstaten stellen de toepasselijke steunpercentages voor het compenseren van het productieverlies vast. Deze percentages zijn hoger voor landbouwers die onder een verzekeringsregeling of ander risicobeheersinstrument vallen. Indexen kunnen worden gebruikt om het productieverlies te berekenen.

5. Bij het verlenen van steun uit hoofde van dit artikel zorgen de lidstaten ervoor dat overcompensatie als gevolg van het combineren van interventies uit hoofde van dit artikel met andere nationale of Uniesteuninstrumenten of particuliere verzekeringsregelingen wordt vermeden.

6. In afwijking van artikel 111, eerste alinea, zijn de punten h) en i) van die alinea niet van toepassing op steun in het kader van dit interventietype.

(*) Uitvoeringsverordening (EU) 2018/1882 van de Commissie van 3 december 2018 betreffende de toepassing, op de categorieën in de lijst opgenomen ziekten, van bepaalde regels voor de preventie en bestrijding van ziekten en tot vaststelling van een lijst van soorten en groepen soorten die een aanzienlijk risico vormen in verband met de verspreiding van die ziekten (PB L 308 van 4.12.2018, blz. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1882/oj).";

20) in artikel 79, lid 1, wordt de eerste alinea vervangen door:

"Na raadpleging van het in artikel 124 bedoelde monitoringcomité (het "monitoringcomité"), stellen de nationale beheersautoriteit, regionale beheersautoriteiten indien relevant, of de aangewezen intermediaire instanties selectiecriteria op voor interventies in het kader van de volgende interventietypes: investeringen, vestiging van jonge landbouwers en nieuwe landbouwers, het opstarten van plattelandsbedrijven en ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven, samenwerking, kennisuitwisseling en verspreiding van informatie. Deze selectiecriteria zijn erop gericht borg te staan voor de gelijke behandeling van aanvragers, het beter gebruik van financiële middelen en het afstemmen van de steun overeenkomstig het doel van de interventies.";

21) artikel 80 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2 wordt de eerste alinea vervangen door:

"Indien steun wordt verstrekt in de vorm van financieringsinstrumenten, zijn de definities van "financieringsinstrument", "financieel product", "eindontvanger", "holdingfonds", "specifiek fonds", "hefboomeffect", "multiplicatorratio", "beheerskosten" en "beheersvergoedingen" in artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1060 en de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, afdeling II, van die verordening en van punt II van bijlage XIII daarbij van toepassing.";

b) in lid 3 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Voor activiteiten die binnen de werkingssfeer van artikel 42 VWEU vallen, mag het totale bedrag van de aan een eindontvanger verstrekte steun voor werkkapitaal niet meer bedragen dan een brutosubsidie-equivalent van 300 000 EUR over een periode van drie jaar.";

c) aan lid 5 wordt de volgende alinea toegevoegd:

"Belasting over de toegevoegde waarde ("btw") is een subsidiabele uitgave wat betreft door eindontvangers gedane investeringen in het kader van financieringsinstrumenten. Wanneer die investeringen worden ondersteund door financieringsinstrumenten in combinatie met programmasteun in de vorm van een subsidie als bedoeld in artikel 58, lid 5, van Verordening (EU) 2021/1060, is de btw geen subsidiabele uitgave voor het deel van de investeringskosten dat overeenkomt met de programmasteun in de vorm van een subsidie, tenzij de btw voor de investeringskosten krachtens de nationale btw-wetgeving niet terugvorderbaar is.";

22) artikel 81 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt de eerste alinea vervangen door:

"De lidstaten kunnen in het voorstel voor een strategisch GLB-plan bedoeld in artikel 118 of in het verzoek tot wijziging van een strategisch GLB-plan bedoeld in artikel 119, een bedrag van maximaal 3 % van de initiële Elfpo-toewijzing aan het strategisch GLB-plan toewijzen dat aan InvestEU moet worden bijgedragen en uit hoofde van de EU-garantie of het in artikel 10 bis van Verordening (EU) 2021/523 bedoelde financieringsinstrument InvestEU en de InvestEU-advieshub moet worden verstrekt. Het strategisch GLB-plan vermeldt een motivering voor het gebruik van InvestEU en de bijdrage ervan aan het bereiken van een of meer van de in artikel 6, leden 1 en 2, van deze verordening vermelde en in het kader van het strategisch GLB-plan gekozen specifieke doelstellingen.";

b) lid 3 wordt vervangen door:

"3. Het in lid 1 van dit artikel bedoelde bedrag wordt, bij sluiting van de bijdrageovereenkomst bedoeld in artikel 10, lid 3, of artikel 10 bis, lid 3, van Verordening (EU) 2021/523, gebruikt als voorziening voor het gedeelte van de EU-garantie of als financiering in het kader van het financieringsinstrument InvestEU in het lidstaatcompartiment en voor de InvestEU-advieshub. De vastleggingen in de begroting van de Unie voor elke bijdrageovereenkomst kunnen in de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2027 in jaarlijkse tranches worden verricht door de Commissie.";

c) in lid 4 wordt de eerste alinea vervangen door:

"Indien na de vaststelling van het uitvoeringsbesluit van de Commissie tot goedkeuring van het strategisch GLB-plan overeenkomstig artikel 118 van deze verordening geen bijdrageovereenkomst als bedoeld in artikel 10, lid 2, of artikel 10 bis, lid 2, van Verordening (EU) 2021/523 is gesloten voor het in lid 1 van dit artikel bedoelde bedrag dat aan dat strategisch GLB-plan is toegewezen, wordt het overeenkomstige bedrag opnieuw toegewezen in het strategisch GLB-plan na de goedkeuring van een verzoek tot wijziging door de lidstaat dat overeenkomstig artikel 119 van deze verordening is ingediend.";

d) de leden 5, 6 en 7 worden vervangen door:

"5. Indien binnen twaalf maanden na de goedkeuring van de bijdrageovereenkomst geen garantieovereenkomst als bedoeld in artikel 10, lid 4, tweede alinea, of in artikel 10 bis, lid 4, tweede alinea, van Verordening (EU) 2021/523 is gesloten, wordt de bijdrageovereenkomst beëindigd of in onderlinge overeenstemming verlengd.

Indien de deelname van een lidstaat aan InvestEU wordt stopgezet, worden de betrokken betaalde bedragen die als voorziening naar het gemeenschappelijk voorzieningsfonds zijn overgemaakt of in het kader van het financieringsinstrument InvestEU zijn toegewezen, teruggevorderd als interne bestemmingsontvangsten op grond van artikel 21, lid 5, van het financieel reglement en dient de lidstaat een verzoek tot wijziging van zijn strategisch GLB-plan in om de teruggevorderde bedragen en de overeenkomstig lid 2 van dit artikel aan toekomstige kalenderjaren toegewezen bedragen te gebruiken.

De beëindiging of wijziging van de bijdrageovereenkomst geschiedt gelijktijdig met de vaststelling van een uitvoeringsbesluit van de Commissie tot goedkeuring van de desbetreffende wijziging van het strategisch GLB-plan en uiterlijk op 31 december 2026.

6. Indien een garantieovereenkomst als bedoeld in artikel 10, lid 4, derde alinea, of in artikel 10 bis, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) 2021/523 binnen de in de bijdrageovereenkomst vastgelegde termijn na ondertekening van de garantieovereenkomst, doch uiterlijk na vier jaar, niet naar behoren is uitgevoerd, wordt de bijdrageovereenkomst gewijzigd. De lidstaat kan erom verzoeken dat bedragen die op grond van lid 1 van dit artikel aan de EU-garantie of aan het financieringsinstrument InvestEU zijn bijgedragen en die zijn vastgelegd in de garantieovereenkomst maar geen onderliggende leningen, investeringen in eigen vermogen of andere risicodragende instrumenten dekken, worden behandeld overeenkomstig lid 5 van dit artikel.

7. Middelen die worden gegenereerd door of toe te schrijven zijn aan de bedragen die overeenkomstig dit artikel worden bijgedragen aan de EU-garantie, worden ter beschikking gesteld aan de lidstaat overeenkomstig artikel 10, lid 5, punt a), van Verordening (EU) 2021/523 en gebruikt voor steun in het kader van dezelfde doelstelling of doelstellingen bedoeld in lid 1 van dit artikel in de vorm van financieringsinstrumenten of begrotingsgaranties. Middelen die worden gegenereerd door of toe te schrijven zijn aan de bedragen die overeenkomstig dit artikel aan het financieringsinstrument InvestEU worden bijgedragen, worden overeenkomstig de bijdrageovereenkomst ter beschikking van de lidstaat gesteld en worden gebruikt voor steun in het kader van dezelfde doelstelling of doelstellingen in de vorm van financieringsinstrumenten of begrotingsgaranties.";

23) in artikel 83, lid 2, wordt het volgende punt ingevoegd:

"b bis) in overeenstemming met de op grond van artikel 54, artikel 55 en artikel 56, leden 1 en 3, van Verordening (EU) 2021/1060 vastgestelde berekeningsmethoden;";

24) in artikel 86 worden de leden 2 en 3 vervangen door:

"2. Als uitgaven subsidiabel worden doordat een strategisch GLB-plan wordt gewijzigd, komen zij pas in aanmerking voor een bijdrage uit het ELGF vanaf de datum waarop de door de betrokken lidstaat overeenkomstig artikel 119, lid 8, vastgestelde wijziging van kracht wordt, maar op zijn vroegst vanaf de datum waarop het verzoek tot wijziging bij de Commissie is ingediend, of vanaf de datum waarop de in artikel 119, lid 9, bedoelde kennisgeving bij de Commissie is ingediend.

3. Als uitgaven subsidiabel worden doordat een strategisch GLB-plan wordt gewijzigd, komen zij pas in aanmerking voor een bijdrage uit het Elfpo vanaf de datum waarop het verzoek tot wijziging bij de Commissie is ingediend, of vanaf de datum van de in artikel 119, lid 9, bedoelde kennisgeving.

In afwijking van de eerste alinea van dit lid en van lid 4, tweede alinea, van dit artikel kan in het strategisch GLB-plan worden bepaald dat uit het Elfpo gefinancierde uitgaven in verband met wijzigingen van het plan subsidiabel kunnen zijn vanaf de datum waarop de gebeurtenis zich heeft voorgedaan, in het geval van noodmaatregelen wegens natuurrampen, rampzalige gebeurtenissen, ongunstige weersomstandigheden of een plotse, ingrijpende wijziging van de sociaal-economische omstandigheden in de lidstaat of regio.";

25) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"*Artikel 96 bis*

Maximale financiële toewijzingen voor crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen

1. Het maximumbedrag voor elke lidstaat dat kan worden gereserveerd voor in artikel 78 bis bedoelde crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of rampzalige gebeurtenissen, wordt beperkt tot de in bijlage XV vermelde jaarlijkse bedragen.

2. De totale Elfpo-uitgaven voor de in artikel 78 bis bedoelde crisisbetalingen bedragen voor de begrotingsjaren 2026 en 2027 niet meer dan de som van de indicatieve financiële toewijzingen voor dit interventietype, zoals vastgesteld door de lidstaten in hun financiële plannen overeenkomstig artikel 112, lid 2, punt a), en goedgekeurd door de Commissie overeenkomstig artikel 119. Dat financiële maximum vormt een bij Unierecht vastgelegd financieel maximum.";

26) aan artikel 103 wordt het volgende lid toegevoegd:

"6. Niettegenstaande artikel 6, lid 1, en artikel 30, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 228/2013 kunnen lidstaten met ultraperifere gebieden in de zin van artikel 349 VWEU in een verzoek tot strategische wijziging van een strategisch GLB-plan als bedoeld in artikel 119 van deze verordening besluiten om maximaal 25 % van het bedrag dat in hun strategische GLB-plannen is voorzien voor hun ultraperifere gebieden en dat deel uitmaakt van het bedrag dat aan hen is toegewezen voor plattelandsontwikkeling voor het begrotingsjaar 2027 uit hoofde van bijlage XI bij deze verordening, over te dragen naar hun op grond van Verordening (EU) nr. 228/2013 opgestelde POSEI-programma's om deze te versterken. In dergelijk verzoek tot strategische wijziging wordt dergelijke overdracht gemotiveerd en wordt aangegeven wat de bijdrage ervan is aan het bereiken van de in artikel 6, leden 1 en 2, van deze verordening vermelde specifieke doelstellingen.

Indien een lidstaat een overdracht overeenkomstig de eerste alinea van dit lid verricht, worden de overeenkomstige jaarlijkse maximumbedragen als voorzien in artikel 30, lid 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 228/2013 voor begrotingsjaar 2027 geacht te zijn verhoogd met het specifieke overgedragen bedrag, zodra de wijziging van het strategisch GLB-plan door de Commissie is goedgekeurd.";

27) in artikel 111 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Punt e) van de eerste alinea is niet van toepassing op het in artikel 55, lid 1, punten a) en c) tot en met g), bedoelde interventietype in de bijenteeltsector, op interventies in het kader van het in artikel 58, lid 1, punten h) tot en met k), bedoelde interventietype in de wijnsector, op voorlichtings- en promotieactiviteiten voor kwaliteitsregelingen in het kader van het in artikel 77 bedoelde interventietype voor samenwerking, en op interventies in het kader van het in artikel 78 bis bedoelde interventietype voor crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige klimaatgebeurtenissen of rampzalige gebeurtenissen.";

28) artikel 119 wordt vervangen door:

"*Artikel 119*

Wijzigingen van de strategische GLB-plannen

1. De lidstaten kunnen hun strategische GLB-plannen wijzigen. Zij doen dit door verzoeken tot strategische wijziging krachtens lid 2 in te dienen of door kennisgeving van de wijziging krachtens lid 9.

2. Verzoeken tot strategische wijzigingen van hun strategische GLB-plannen worden ingediend bij de Commissie. De volgende wijzigingen van de strategische GLB-plannen zijn strategische wijzigingen:

a) wijzigingen waarbij nieuwe interventies worden geïntroduceerd of interventies uit de strategische GLB-plannen worden geschrapt;

b) wijzigingen die leiden tot veranderingen van mijlpalen of streefcijfers in het kader van de resultaatindicatoren die in bijlage I zijn aangegeven met "PR";

c) wijzigingen die betrekking hebben op artikel 17, lid 5, artikel 88, lid 7, de artikelen 92 tot en met 98 of artikel 103, leden 1, 5 en 6;

d) wijzigingen van de in artikel 112 bedoelde streefcijfer- en financiële plannen in het strategisch GLB-plan, met inbegrip van wijzigingen van de bijdrage uit het Elfpo aan InvestEU als bedoeld in artikel 81, wijzigingen van de totale Elfpo-bijdrage aan elk interventietype voor de gehele looptijd van het strategisch GLB-plan of wijzigingen met betrekking tot de in artikel 91 bedoelde Elfpo-bijdragepercentages.

Verzoeken tot strategische wijzigingen worden naar behoren gemotiveerd en vermelden met name het verwachte effect van de wijzigingen aan het strategische GLB-plan op het bereiken van de specifieke doelstellingen beschreven in artikel 6, leden 1 en 2. De verzoeken gaan vergezeld van het gewijzigde strategische GLB-plan, inclusief de geactualiseerde bijlagen, naargelang het geval.

3. De Commissie beoordeelt de samenhang van de strategische wijzigingen met deze verordening en met Verordening (EU) 2021/2116, alsook met de op grond van die verordeningen vastgestelde gedelegeerde en uitvoeringshandelingen, en de daadwerkelijke bijdrage van de strategische wijzigingen tot het bereiken van de specifieke doelstellingen.

4. De Commissie keurt de gevraagde strategische wijziging goed mits de vereiste informatie is ingediend door een betrokken lidstaat en de strategische wijziging verenigbaar is met deze verordening en met Verordening (EU) 2021/2116, alsook met de op grond van die verordeningen vastgestelde gedelegeerde en uitvoeringshandelingen.

5. De Commissie kan binnen dertig werkdagen na de datum waarop het verzoek tot strategische wijziging is ingediend, opmerkingen formuleren. De lidstaten verstrekken de Commissie alle noodzakelijke aanvullende informatie.

6. De Commissie keurt het verzoek tot strategische wijziging, uiterlijk drie maanden na de indiening ervan door de lidstaat goed.

7. Per kalenderjaar kan twee keer een verzoek tot strategische wijziging worden ingediend, onder voorbehoud van eventuele in deze verordening voorziene of door de Commissie overeenkomstig artikel 122 bepaalde uitzonderingen. Daarnaast kunnen tijdens de door het strategisch GLB-plan bestreken periode drie extra verzoeken tot strategische wijziging worden ingediend. Dit lid is niet van toepassing op verzoeken tot wijziging met het oog op het indienen van ontbrekende elementen van het strategisch GLB-plan overeenkomstig artikel 118, lid 5.

Een verzoek tot strategische wijziging in verband met artikel 17, lid 5, artikel 88, lid 7, of artikel 103, lid 5 of 6, telt niet mee voor de in de eerste alinea van dit lid vastgestelde beperking.

8. Een strategische wijziging met betrekking tot artikel 17, lid 5, artikel 88, lid 7, of artikel 103, lid 1, met betrekking tot het ELGF, wordt van kracht vanaf 1 januari van het kalenderjaar volgend op het jaar van goedkeuring door de Commissie van dat verzoek voor die strategische wijziging en na de overeenkomstige wijziging van de toewijzingen overeenkomstig artikel 87, lid 2.

Een strategische wijziging met betrekking tot artikel 103, lid 1 of 6, met betrekking tot het ELGF, wordt van kracht na goedkeuring door de Commissie van het verzoek voor die strategische wijziging en na de overeenkomstige wijziging van de toewijzingen overeenkomstig artikel 89, lid 4.

Een strategische wijziging met betrekking tot het ELGF, anders dan de in de eerste alinea van dit lid bedoelde wijzigingen, wordt van kracht vanaf een door de lidstaat te bepalen datum maar op zijn vroegst vanaf de datum van indiening van het verzoek tot die wijziging bij de Commissie. De lidstaten kunnen voor verschillende elementen van de strategische wijziging een verschillende datum of verschillende data voor het van kracht worden ervan vaststellen. Wanneer de strategische wijziging de betrokken landbouwers in een minder voordelige positie zou kunnen plaatsen dan de positie waarin zij voorafgaand aan die wijziging verkeerden, houden de lidstaten bij het bepalen van de datum waarop de wijziging van kracht wordt, rekening met de behoefte van landbouwers en andere begunstigden aan voldoende tijd om die wijziging te kunnen verwerken. De geplande datum waarop de strategische wijziging met betrekking tot het ELGF van kracht wordt, wordt door de lidstaat in het verzoek tot strategische wijziging gemeld, en moet overeenkomstig lid 10 van dit artikel worden goedgekeurd door de Commissie.

9. De lidstaten kunnen te allen tijde wijzigingen van hun strategische GLB-plannen, met uitzondering van strategische wijzigingen, doorvoeren en toepassen. Zij stellen de Commissie in kennis van die andere wijzigingen voordat zij met de toepassing ervan beginnen en voegen deze toe aan het gewijzigde strategische GLB-plan dat samen met het volgende verzoek tot strategische wijziging wordt ingediend overeenkomstig lid 2.

Wanneer wijzigingen worden geïntroduceerd met betrekking tot GLMC-normen 1 en 4, zorgen de lidstaten ervoor, en rechtvaardigen zij specifiek, dat dergelijke wijzigingen milieu- en klimaatdoelstellingen in verband met het behoud van blijvend grasland of de bescherming van waterlopen tegen verontreiniging, naargelang het geval, niet in gevaar brengen.

Wanneer de Commissie niet binnen dertig werkdagen na de datum van indiening van de kennisgeving bezwaar maakt tegen gemelde wijzigingen, worden de wijzigingen wettelijk van kracht vanaf de datum van de indiening van de kennisgeving. De Commissie maakt bezwaar tegen een gemelde wijziging als zij van oordeel is dat de wijziging niet verenigbaar is met deze verordening of Verordening (EU) 2021/2116, of met de op grond van die verordeningen vastgestelde gedelegeerde en uitvoeringshandelingen.

De gemelde wijzigingen waartegen de Commissie bezwaar heeft gemaakt, worden niet wettelijk van kracht en moeten door de lidstaten worden geschrapt uit het strategische GLB-plan dat zij krachtens de eerste alinea van dit lid hebben ingediend. De uitgaven die voortvloeien uit deze wijzigingen, komen niet in aanmerking voor een bijdrage uit het Elfpo of het ELGF. De lidstaat kan deze wijzigingen ter goedkeuring voorleggen aan de Commissie in de vorm van een in lid 2 van dit artikel bedoeld verzoek tot strategische wijziging. De in de leden 2 tot en met 8 en 10 en 11 van dit artikel bedoelde regels voor goedkeuringen zijn van overeenkomstige toepassing op de goedkeuring van wijzigingen waartegen de Commissie overeenkomstig de tweede alinea van dit lid bezwaar heeft gemaakt. Artikel 121 is van overeenkomstige toepassing op acties van de Commissie krachtens dit lid.

10. Elke strategische wijziging wordt door de Commissie goedgekeurd door middel van een uitvoeringsbesluit, zonder toepassing van de in artikel 153 bedoelde comitéprocedure.

11. Onverminderd artikel 86 hebben strategische wijzigingen pas rechtsgevolgen na te zijn goedgekeurd door de Commissie.

12. Correcties van tikfouten of kennelijke fouten of fouten van louter redactionele aard die de uitvoering van het beleid en de interventie niet beïnvloeden, worden niet beschouwd als een verzoek tot wijziging of kennisgeving uit hoofde van dit artikel. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van dergelijke correcties.";

29) artikel 120 wordt geschrapt;

30) in artikel 122 wordt punt a) vervangen door:

"a) procedures en termijnen voor de indiening van verzoeken tot strategische wijziging van strategische GLB-plannen en kennisgevingen van wijzigingen van strategische GLB-plannen;";

31) in artikel 124, lid 4, wordt punt d) vervangen door:

"d) elk voorstel van de beheersautoriteit tot wijziging van een strategisch GLB-plan en, wat betreft een voorstel tot wijziging van een strategisch GLB-plan dat betrekking heeft op het ELGF, de datum waarop de door de beheersautoriteit overeenkomstig artikel 119, lid 8, voorgestelde wijziging van kracht wordt.";

32) artikel 134 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 3 wordt vervangen door:

"3. Om ontvankelijk te worden geacht, moet het jaarlijks prestatieverslag alle in de leden 4, 5, 7 en 10 vereiste informatie bevatten. Wanneer de Commissie een jaarverslag over de uitvoering ontvangt dat niet ontvankelijk is, deelt zij dit binnen 15 werkdagen na de datum van ontvangst aan de betrokken lidstaten mee, anders wordt het verslag ontvankelijk geacht.";

b) lid 5 wordt vervangen door:

"5. De in lid 4 bedoelde kwantitatieve informatie omvat:

a) de aan het einde van het voorgaande begrotingsjaar bereikte gerealiseerde outputs;

b) de bruto-uitgaven aan het einde van het begrotingsjaar die relevant zijn voor de in punt a) van deze alinea bedoelde outputs, vóór toepassing van eventuele sancties of andere verlagingen, en voor het Elfpo, rekening houdend met herverdeling van ingetrokken of teruggevorderde middelen op grond van artikel 57 van Verordening (EU) 2021/2116;

c) de ratio tussen de in punt b) van deze alinea bedoelde bruto-uitgaven en de in punt a) van deze alinea bedoelde desbetreffende gerealiseerde outputs ("gerealiseerd eenheidsbedrag");

d) de resultaten en de afstand tot bijbehorende mijlpalen zoals vastgesteld overeenkomstig artikel 109, lid 1, punt a).

De in de eerste alinea, punten a), b) en c), van dit lid bedoelde informatie wordt uitgesplitst naar eenheidsbedrag, als vermeld in het strategisch GLB-plan overeenkomstig artikel 111, eerste alinea, punt h). Voor outputindicatoren die volgens bijlage I alleen voor monitoring worden gebruikt, wordt alleen de in de eerste alinea, punt a), van dit lid bedoelde informatie opgenomen.";

c) lid 6 wordt geschrapt;

d) in lid 7 wordt punt b) vervangen door:

"b) eventuele kwesties die van invloed zijn op de prestaties van het strategisch GLB-plan, met name wat betreft afwijkingen van de mijlpalen, met overlegging van de in artikel 135 bedoelde motiveringen, of in voorkomend geval met vermelding van achterliggende redenen en een beschrijving van de genomen maatregelen.";

e) de leden 8 en 9 worden geschrapt;

f) in lid 10 wordt de tweede alinea geschrapt;

g) lid 13 wordt vervangen door:

"13. De Commissie kan opmerkingen maken over de ontvankelijke jaarlijkse prestatieverslagen binnen een maand na de datum waarop de Commissie de lidstaten over de ontvankelijkheid ervan informeert. Indien de Commissie binnen deze termijn geen opmerkingen maakt, worden de verslagen geacht te zijn aanvaard. Artikel 121 is van overeenkomstige toepassing.";

33) in artikel 155, lid 3, wordt het inleidende deel vervangen door:

"Uitgaven die verband houden met juridische verbintenissen jegens begunstigden en zijn gedaan in het kader van de in de artikelen 22, 28, 29, 33 en 34 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 bedoelde meerjarige maatregelen of de in artikel 31 van die verordening bedoelde maatregel kunnen in aanmerking komen voor een Elfpo-bijdrage in de door het strategisch GLB-plan bestreken periode, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:";

34) artikel 159 wordt geschrapt;

35) de bijlagen I, II en III worden gewijzigd overeenkomstig bijlage I bij deze verordening;

36) de in bijlage II bij deze verordening uiteengezette tekst wordt toegevoegd als bijlage XV.

Artikel 2

Wijzigingen van Verordening (EU) 2021/2116

Verordening (EU) 2021/2116 wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 9, lid 3, eerste alinea, wordt punt b) vervangen door:

"b) het in artikel 134 van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde jaarlijkse prestatieverslag waaruit blijkt dat de uitgaven overeenkomstig artikel 37 van deze verordening zijn gedaan;";

2) in artikel 10, lid 1, wordt punt b) vervangen door:

"b) verstrekking aan de Commissie van het in artikel 134 van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde jaarlijkse prestatieverslag;";

3) in artikel 12, lid 2, eerste alinea, wordt punt c) vervangen door:

"c) de prestatieverslaglegging over outputindicatoren en de prestatieverslaglegging over resultaatindicatoren voor de meerjarige prestatiemonitoring als bedoeld in artikel 128 van Verordening (EU) 2021/2115, waaruit blijkt dat aan artikel 37 van deze verordening is voldaan, correct zijn;";

4) artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

"1. Onverminderd de artikelen 53 en 55 doet de Commissie maandelijkse betalingen voor de uitgaven die de geaccrediteerde betaalorganen van de lidstaten in de referentiemaand hebben verricht.";

b) in lid 2 wordt de volgende alinea toegevoegd:

"De in artikel 86, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde uitgaven die niet in de betrokken maand bij de Commissie kunnen worden gedeclareerd vanwege een nog niet door de Commissie goedgekeurde wijziging van het strategisch GLB-plan overeenkomstig artikel 119, lid 10, van die verordening, kunnen evenwel in de daaropvolgende maanden van hetzelfde begrotingsjaar worden gedeclareerd of uiterlijk in de jaarrekeningen over dat begrotingsjaar die overeenkomstig artikel 90, lid 1, punt c), iii), van deze verordening aan de Commissie moeten worden toegezonden.";

5) in artikel 32 wordt lid 8 vervangen door:

"8. Onverminderd de artikelen 53 en 55 verricht de Commissie tussentijdse betalingen binnen 45 dagen te rekenen vanaf de registratie van een uitgavendeclaratie die voldoet aan de in lid 6 van dit artikel vastgestelde eisen.";

6) artikel 40 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt geschrapt;

b) lid 4 wordt vervangen door:

"4. De in lid 1 van dit artikel bedoelde uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 103, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure vastgesteld.

Voordat de Commissie de in lid 1 van dit artikel bedoelde uitvoeringshandelingen vaststelt, brengt zij de betrokken lidstaat op de hoogte van haar voornemen en vraagt zij de lidstaat om binnen een termijn van ten minste 30 dagen te reageren.";

7) in artikel 44, lid 2, wordt de tweede alinea vervangen door:

"Niettegenstaande de eerste alinea kunnen de lidstaten:

a) vóór 1 december, maar niet vóór 16 oktober, voorschotten betalen van ten hoogste 70 % voor interventies in de vorm van rechtstreekse betalingen en voor de maatregelen als bedoeld in hoofdstuk IV van Verordening (EU) nr. 228/2013 en in hoofdstuk IV van Verordening (EU) nr. 229/2013;

b) vóór 1 december voorschotten betalen van ten hoogste 85 % voor de steun die wordt verleend in het kader van de plattelandsontwikkelingsinterventies als bedoeld in artikel 65, lid 2, van deze verordening.";

8) in artikel 45, lid 1, wordt punt a) vervangen door:

"a) wat de uitgaven uit hoofde van zowel het ELGF als het Elfpo betreft, de sommen krachtens de artikelen 38 en 55 van deze verordening en artikel 54 van Verordening (EU) nr. 1306/2013 zoals van toepassing overeenkomstig artikel 104 van deze verordening, en wat de ELGF-uitgaven betreft, de sommen krachtens de artikelen 53 en 56 van deze verordening die aan de Uniebegroting moeten worden afgedragen, met inbegrip van de rente daarop;";

9) in artikel 53, lid 1, wordt de tweede alinea vervangen door:

"Deze uitvoeringshandelingen hebben betrekking op de volledigheid, de nauwkeurigheid en de waarheidsgetrouwheid van de ingediende jaarrekeningen en laten de inhoud van de daarna krachtens artikel 55 vastgestelde uitvoeringshandelingen onverlet.";

10) artikel 54 wordt geschrapt;

11) aan artikel 57 wordt de volgende alinea toegevoegd:

"3. De instanties die de financieringsinstrumenten uitvoeren, betalen de programmabijdragen waarbij zich onregelmatigheden hebben voorgedaan, terug aan de lidstaten, daaronder begrepen rente en andere voordelen die door die bijdragen zijn verkregen.

In afwijking van lid 1 betalen de instanties die de financieringsinstrumenten uitvoeren, de in de eerste alinea van dit lid bedoelde bedragen niet terug aan de lidstaten, op voorwaarde dat deze instanties voor een bepaalde onregelmatigheid aantonen dat aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de onregelmatigheid heeft zich voorgedaan op het niveau van eindontvangers of, in het geval van een holdingfonds, op het niveau van instanties die de specifieke fondsen uitvoeren of eindontvangers;

b) de instanties die financieringsinstrumenten uitvoeren, zijn ten aanzien van de programmabijdragen in verband waarmee de onregelmatigheid zich heeft voorgedaan, hun verplichtingen overeenkomstig de toepasselijke wetgeving nagekomen en hebben gehandeld met de mate van professionalisme, transparantie en zorgvuldigheid die mag worden verwacht van een professionele instantie die ervaring heeft met de uitvoering van financieringsinstrumenten, en

c) de bedragen waarop de onregelmatigheid betrekking had, konden niet worden teruggevorderd, ook al hebben de instanties die de financieringsinstrumenten uitvoeren, alle toepasselijke contractuele en wettelijke maatregelen met gepaste inspanningen nagestreefd.";

12) aan artikel 60, lid 1, wordt de volgende alinea toegevoegd:

"Wanneer een begunstigde voor een controle ter plaatse in verband met een steunaanvraag, een betalingsaanvraag of de naleving van de regels inzake conditionaliteit op grond van artikel 83 is geselecteerd, selecteren de lidstaten, voor zover mogelijk en rekening houdend met de daarmee gepaard gaande risico's, die begunstigde dat jaar niet nogmaals voor een vervolgcontrole en steekproef, tenzij omstandigheden een verdere controle vereisen om de doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen. Deze bepaling mag het niveau van de controles niet nadelig beïnvloeden.";

13) in artikel 67, lid 1, wordt de eerste alinea vervangen door:

"De lidstaten leggen gegevens en documentatie vast over de jaarlijkse output die is gerapporteerd in het kader van de gerapporteerde vooruitgang richting de streefcijfers vermeld in het strategisch GLB-plan en gemonitord overeenkomstig artikel 128 van Verordening (EU) 2021/2115, en houden deze gegevens en documentatie bij.";

14) in artikel 68 wordt lid 3 geschrapt;

15) artikel 69 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 6 wordt geschrapt;

b) de volgende alinea wordt toegevoegd:

"7. De lidstaten bieden de begunstigden de mogelijkheid ervoor te kiezen dat het besluit als bedoeld in artikel 4, lid 3, punt c), tweede alinea, van Verordening (EU) 2021/2115 niet op hen van toepassing is. De lidstaten zorgen ervoor dat de begunstigden die van dergelijke mogelijkheid wensen gebruik te maken dit uiterlijk in het claimjaar waarin dat besluit ten uitvoer wordt gelegd, doen.

Wanneer een lidstaat het in artikel 4, lid 3, punt c), tweede alinea, van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde besluit heeft genomen, zorgt hij ervoor dat begunstigden die de in lid 1 van dit artikel bedoelde aanvraag reeds hebben ingediend, de mogelijkheid hebben hun aanvraag geheel of gedeeltelijk te wijzigen of in te trekken. Indien de lidstaten in gebreke blijven ervoor te zorgen dat begunstigden deze mogelijkheid hebben, leggen zij de begunstigden geen sanctie op als gevolg van dat besluit.";

16) in artikel 70 wordt lid 2 geschrapt;

17) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"*Artikel 70* bis

Beoordeling van de kwaliteit van het identificatiesysteem voor landbouwpercelen, van het geospatiale aanvraagsysteem en van het areaalmonitoringsysteem

De lidstaten beoordelen jaarlijks de kwaliteit van de in de artikelen 68, 69 en 70 bedoelde elementen overeenkomstig de op Unieniveau vastgestelde methode. Indien er bij de beoordeling tekortkomingen in de systemen aan het licht komen, treft de betrokken lidstaat passende corrigerende maatregelen of, bij gebreke daarvan, verzoekt de Commissie dat die lidstaat een actieplan opstelt overeenkomstig artikel 42.

Na de in lid 1 bedoelde beoordeling dienen de lidstaten uiterlijk op 15 februari na het betrokken kalenderjaar bij de Commissie een beoordelingsverslag in met, in voorkomend geval, vermelding van de corrigerende maatregelen en het tijdschema voor de uitvoering ervan.";

18) artikel 72 wordt vervangen door:

"*Artikel 72*

Controle- en sanctiesysteem

De lidstaten zetten een controle- en sanctiesysteem op als bedoeld in artikel 66, lid 1, punt e). De lidstaten voeren via de betaalorganen of de door hen gemachtigde instanties jaarlijks administratieve controles van de steun- en betalingsaanvragen uit om de wettigheid en regelmatigheid ervan na te gaan overeenkomstig artikel 59, lid 1, punt a). Die controles worden aangevuld met controles ter plaatse, die door gebruikmaking van technologie op afstand kunnen worden uitgevoerd.

De lidstaten kunnen er echter voor kiezen geen controles ter plaatse uit te voeren wanneer de subsidiabiliteitsvoorwaarden van interventies in het kader van het in artikel 70 bedoelde areaalmonitoringsysteem worden gemonitord.";

19) in artikel 74 wordt punt a) vervangen door:

"a) regels voor de in artikel 70 bis bedoelde kwaliteitsbeoordeling;";

20) artikel 75 wordt vervangen door:

"*Artikel 75*

Uitvoeringsbevoegdheden met betrekking tot de artikelen 68 tot en met 70 bis

De Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen met regels voor:

a) de vorm en inhoud, en de wijze van toezending of terbeschikkingstelling aan de Commissie, van:

i) de in artikel 70 bis bedoelde beoordelingsverslagen;

ii) de corrigerende maatregelen bedoeld in artikel 70 bis;

b) basiskenmerken van en regels voor het steunaanvraagsysteem uit hoofde van artikel 69 en het areaalmonitoringsysteem bedoeld in artikel 70, met inbegrip van de parameters voor de geleidelijke toename van het aantal interventies in het kader van het areaalmonitoringsysteem.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 103, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.";

21) artikel 83 wordt als volgt gewijzigd:

a) het volgende lid wordt ingevoegd:

"1 bis. In afwijking van lid 1 van dit artikel is het controlesysteem voor de conditionaliteit niet van toepassing op begunstigden die in artikel 28 van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde betalingen ontvangen.";

b) lid 2 wordt vervangen door:

"2. De in lid 1 van dit artikel opgenomen begunstigden worden vrijgesteld van controles in het kader van het systeem dat overeenkomstig dat lid is opgezet wanneer het areaal dat voor de betalingen en de in dat lid bedoelde steun in aanmerking komt en dat aangegeven is in de in artikel 69, lid 1, bedoelde geospatiale aanvraag, een maximale omvang van tien hectare heeft.";

c) het volgende lid wordt ingevoegd:

"2 bis. Landbouwers met een bedrijf met een maximale omvang van dertig ha landbouwareaal dat is aangegeven overeenkomstig artikel 69, lid 1, van deze verordening, zijn vrijgesteld van controles van de vereisten van GLMC-norm 7, als gedefinieerd in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, in het kader van een overeenkomstig lid 1 van dit artikel opgezet systeem.";

d) lid 3 wordt vervangen door:

"3. De lidstaten kunnen voor het handhaven van de conditionaliteitsregels hun bestaande controlesystemen en administratie gebruiken.

Deze systemen zijn compatibel met de in lid 1 bedoelde controlesystemen.";

e) lid 4 wordt geschrapt;

f) lid 6 wordt als volgt gewijzigd:

i) de inleidende zin wordt vervangen door:

"6. Teneinde te voldoen aan hun controleverplichtingen als vastgesteld in de leden 1 en 3:";

ii) punt d) wordt vervangen door:

"d) stellen de lidstaten de te controleren groep voor de jaarlijkse in punt a) van dit lid bedoelde controles ter plaatse vast op basis van een jaarlijkse risicoanalyse die is voorzien van een aselecte component en ten minste 1 % van de in lid 1 van dit artikel vermelde begunstigden omvat; indien zij, op grond van artikel 60, lid 1, derde alinea, geen begunstigde selecteren voor een controle of steekproef, zorgen zij ervoor dat het minimumcontrolepercentage in acht wordt genomen;";

22) artikel 84 wordt als volgt gewijzigd:

a) het volgende lid wordt ingevoegd:

"1 bis. In afwijking van lid 1 van dit artikel is het systeem van administratieve sancties in het kader van de conditionaliteit niet van toepassing op begunstigden die in artikel 28 van Verordening (EU) 2021/2115 bedoelde betalingen ontvangen.";

b) lid 4 wordt vervangen door:

"4. De in artikel 83, lid 1, opgenomen begunstigden worden vrijgesteld van de in lid 1 van dit artikel bedoelde sancties wanneer het areaal dat voor de betalingen en de in artikel 83, lid 1, bedoelde steun in aanmerking komt en dat aangegeven is in de in artikel 69, lid 1, bedoelde geospatiale aanvraag, een maximale omvang van tien hectare heeft.";

c) het volgende lid wordt ingevoegd:

"5. Landbouwers met een bedrijf met een maximale omvang van dertig ha landbouwareaal dat is aangegeven overeenkomstig artikel 69, lid 1, van deze verordening, zijn vrijgesteld van de sancties bij niet naleving van de vereisten van GLMC-norm 7, als gedefinieerd in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115, als bedoeld in de leden 1, 2 en 3 van dit artikel en in artikel 85 van deze verordening";

23) artikel 102 wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 2 en 3 worden vervangen door:

"2. De in artikel 11, lid 1, artikel 17, lid 5, artikel 23, lid 2, artikel 38, lid 2, artikel 40, lid 3, artikel 41, lid 3, artikel 44, leden 4 en 5, artikel 47, lid 1, artikel 52, lid 1, artikel 55, lid 6, artikel 60, lid 3, artikel 64, lid 3, artikel 74, artikel 76, lid 2, artikel 85, lid 7, artikel 89, lid 2, artikel 94, leden 5 en 6, artikel 95, lid 2, en artikel 105 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie verleend voor een termijn van zeven jaar vanaf 7 december 2021. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van zeven jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.

3. De bevoegdheidsdelegatie als bedoeld in artikel 11, lid 1, artikel 17, lid 5, artikel 23, lid 2, artikel 38, lid 2, artikel 40, lid 3, artikel 41, lid 3, artikel 44, leden 4 en 5, artikel 47, lid 1, artikel 52, lid 1, artikel 55, lid 6, artikel 60, lid 3, artikel 64, lid 3, artikel 74, artikel 76, lid 2, artikel 85, lid 7, artikel 89, lid 2, artikel 94, leden 5 en 6, artikel 95, lid 2, en artikel 105 kan te allen tijde door het Europees Parlement of door de Raad worden ingetrokken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.";

b) lid 6 wordt vervangen door:

"6. Een op grond van artikel 11, lid 1, artikel 17, lid 5, artikel 23, lid 2, artikel 38, lid 2, artikel 40, lid 3, artikel 41, lid 3, artikel 44, leden 4 en 5, artikel 47, lid 1, artikel 52, lid 1, artikel 55, lid 6, artikel 60, lid 3, artikel 64, lid 3, artikel 74, artikel 76, lid 2, artikel 85, lid 7, artikel 89, lid 2, artikel 94, leden 5 en 6, artikel 95, lid 2, en artikel 105 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.";

24) in artikel 103, lid 1, wordt de tweede alinea vervangen door:

"De Commissie wordt bij de toepassing van de artikelen 11, 12, 17, 18, 23, 26, 32, 39 tot en met 44, 47, 51, 52, 53, 55, 58, 59, 60, 64, 75, 82, 92, 95 en 100, wat betreft aangelegenheden betreffende interventies in de vorm van rechtstreekse betalingen, interventies in bepaalde sectoren, plattelandsontwikkelingsinterventies en de gemeenschappelijke marktordeningen, bijgestaan door het Comité voor de landbouwfondsen, het bij Verordening (EU) 2021/2115 ingestelde Comité voor het gemeenschappelijke landbouwbeleid en het bij Verordening (EU) nr. 1308/2013 ingestelde Comité voor de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten.".

Artikel 3

Overgangsbepalingen en -maatregelen

1. Op goedkeuringen van wijzigingen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening bij de Commissie worden ingediend, is, artikel 119 van Verordening (EU) 2021/2115 van toepassing zoals het geldt op het moment dat die verzoeken worden ingediend.

2. Wijzigingen van strategische GLB-plannen waarvan krachtens artikel 119, lid 9, van Verordening (EU) 2021/2115 de Commissie kennis wordt gegeven maar die niet vóór de inwerkingtreding van deze verordening door de Commissie zijn goedgekeurd, worden opgenomen in het volgende verzoek tot strategische wijziging van het strategische GLB-plan dat krachtens artikel 119, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2115, zoals gewijzigd bij deze verordening, wordt ingediend,.

3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 102 van Verordening (EU) 2021/2116 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/127 om rekening te houden met de schrapping, bij deze verordening, van artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116.

4. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast tot actualisering van Uitvoeringsverordening (EU) 2022/128 om rekening te houden met de schrapping, bij deze verordening, van artikel 54 van Verordening (EU) 2021/2116. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 103, lid 3, van Verordening (EU) 2021/2116 bedoelde onderzoeksprocedure.

Artikel 4

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 1, punt 32, en artikel 2, punten 1, 2, 3, 4, punt a), 5, 6, 8, 9, 10, 13, 23 en 24, zijn van toepassing met betrekking tot het landbouwbegrotingsjaar 2025 en alle daaropvolgende landbouwbegrotingsjaren.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 19 december 2025.

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*
R. METSOLA	M. BJERRE

BIJLAGE I

(1) In bijlage I bij Verordening (EU) 2021/2115 wordt de tabel "Jaarlijkse prestatiegoedkeuring — OUTPUT — Interventietypes en bijbehorende outputindicatoren" vervangen door de volgende tabel:

"Monitoring — OUTPUT

Interventietypes en bijbehorende outputindicatoren (*)

Interventietypes	Outputindicatoren
Samenwerking (artikel 77)	O.1 Aantal projecten van operationele groepen in het kader van het Europees innovatiepartnerschap (EIP)
Kennisuitwisseling en verspreiding van informatie (artikel 78)	O.2 Aantal adviesacties of eenheden bedoeld om innovatiesteun te verlenen voor de voorbereiding of uitvoering van projecten van operationele groepen in het kader van het Europees innovatiepartnerschap (EIP)
Horizontale indicator	O.3 Aantal begunstigden van GLB-steun
Basisinkomenssteun (artikel 21)	O.4 Aantal hectaren waarvoor basisinkomenssteun geldt
Betaling voor kleine landbouwers (artikel 28)	O.5 Aantal begunstigden of hectaren waarvoor betalingen voor kleine landbouwers gelden
Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers (artikel 30)	O.6 Aantal hectaren waarvoor aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers geldt
Herverdelende inkomenssteun (artikel 29)	O.7 Aantal hectaren waarvoor herverdelende inkomenssteun geldt
Ecoregelingen (artikel 31)	O.8 Aantal hectaren of grootvee-eenheden of bijenkasten waarvoor ecoregelingen gelden
Instrumenten voor risicobeheer (artikel 76)	O.9 Aantal eenheden vallend onder ondersteunde GLB-risicobeheersinstrumenten
Crisisbetalingen voor landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige klimaatgebeurtenissen of rampzalige gebeurtenissen (artikel 78 bis)	O.9 bis Aantal landbouwers die crisisbetalingen ontvangen naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige klimaatgebeurtenissen of rampzalige gebeurtenissen
Gekoppelde inkomenssteun (artikel 32)	O.10 Aantal hectaren waarvoor gekoppelde inkomenssteun wordt ontvangen
	O.11 Aantal dieren waarvoor gekoppelde inkomenssteun wordt ontvangen
Natuurlijke beperkingen of andere gebiedsspecifieke beperkingen (artikel 71)	O.12 Aantal hectaren waarvoor steun wordt ontvangen voor gebieden met natuurlijke of andere specifieke beperkingen, uitgesplitst naar gebiedstype
Gebiedsspecifieke nadelen als gevolg van bepaalde verplichte vereisten (artikel 72)	O.13 Aantal hectaren waarvoor steun uit hoofde van Natura 2000 of Richtlijn 2000/60/EG wordt ontvangen

Interventietypes	Outputindicatoren
Milieu-, klimaatgerelateerde en andere beheersverbintenissen (artikel 70)	O.14 Aantal hectaren (exclusief bosbouw) of aantal andere eenheden waarvoor milieu- of klimaatgerelateerde verbintenissen gelden die verder strekken dan de verplichte vereisten
	O.15 Aantal hectaren (bosbouw) of aantal andere eenheden waarvoor milieu- of klimaatgerelateerde verbintenissen gelden die verder strekken dan de verplichte vereisten
	O.16 Aantal hectaren of aantal andere eenheden waarvoor onderhoudsverbintenissen gelden in verband met bebossing en agrobosbouw
	O.17 Aantal hectaren of aantal andere eenheden waarvoor steun voor biologische landbouw wordt ontvangen
	O.18 Aantal grootvee-eenheden (GVE) waarvoor steun voor dierenwelzijn, diergezondheid of verhoogde bioveiligheidsmaatregelen wordt ontvangen
	O.19 Aantal verrichtingen of eenheden ter ondersteuning van genetische hulpbronnen
Investeringen (artikelen 73 en 74)	O.20 Aantal ondersteunde productieve investeringsverrichtingen of -eenheden op het landbouwbedrijf
	O.21 Aantal ondersteunde niet-productieve investeringsverrichtingen of -eenheden op het landbouwbedrijf
	O.22 Aantal ondersteunde investeringsverrichtingen of -eenheden in infrastructuur
	O.23 Aantal ondersteunde niet-productieve investeringsverrichtingen of -eenheden buiten het landbouwbedrijf
	O.24 Aantal ondersteunde productieve investeringsverrichtingen of -eenheden buiten het landbouwbedrijf
Vestiging van jonge landbouwers, nieuwe landbouwers, opstart van plattelandsbedrijven en ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven (artikel 75)	O.25 Aantal jonge landbouwers dat vestigingssteun ontvangt
	O.26 Aantal nieuwe landbouwers dat vestigingssteun ontvangt (andere dan de onder O.25 gemelde jonge landbouwers)
	O.27 Aantal plattelandsbedrijven dat opstartsteun ontvangt
	O.27 bis Aantal kleine landbouwbedrijven dat steun voor bedrijfsontwikkeling ontvangt

Interventietypes	Outputindicatoren
Samenwerking (artikel 77)	O.28 Aantal gesteunde producentengroeperingen en -organisaties
	O.29 Aantal begunstigden dat steun ontvangt om deel te nemen aan officiële kwaliteitsregelingen
	O.30 Aantal ondersteunde verrichtingen of eenheden voor generatievernieuwing (exclusief vestigingssteun)
	O.31 Aantal ondersteunde plaatselijke-ontwikkelingsstrategieën (Leader) of voorbereidende acties
	O.32 Aantal overige ondersteunde samenwerkingsverrichtingen of -eenheden (met uitzondering van EIP gerapporteerd onder O.1)
Kennisuitwisseling en verspreiding van informatie (artikel 78)	O.33 Aantal ondersteunde opleidings-, advies- en bewustmakingsacties of -eenheden
Horizontale indicator	O.34 Aantal hectaren met milieupraktijken (samenvattende indicator inzake fysieke oppervlakte vallend onder conditionaliteit, ecoregelingen, milieu- en klimaatbeheersverbintenissen voor land- en bosbouw)
Interventietypes in bepaalde sectoren (artikel 47)	O.35 Aantal ondersteunde operationele programma's
Interventietypes in de wijnsector (artikel 58)	O.36 Aantal in de wijnsector ondersteunde acties of eenheden
Interventietypes in de bijenteeltsector (artikel 55)	O.37 Aantal acties of eenheden voor instandhouding of verbetering van de bijenteelt

(*) Jaarlijks meegedeelde gegevens voor hun gedeclareerde uitgaven.";

(2) in bijlage II bij Verordening (EU) 2021/2115 wordt in de tabel "BINNENLANDSE STEUN IN HET KADER VAN DE WTO KRACHTENS ARTIKEL 10" de volgende vermelding toegevoegd:

"Crisisbetalingen aan landbouwers naar aanleiding van natuurrampen, ongunstige klimaatgebeurtenissen of rampzalige gebeurtenissen	Artikel 78 bis	8"

(3) bijlage III bij Verordening (EU) 2021/2115 wordt als volgt gewijzigd:

a) "GLMC 1" wordt vervangen door:

"GLMC 1	Instandhouding van blijvend grasland op basis van een verhouding blijvend grasland ten opzichte van het landbouwareaal op nationaal, regionaal, subregionaal niveau of op het niveau van groepen bedrijven of individuele bedrijven, dit alles ten opzichte van het referentiejaar 2018. Maximale daling van 10 % ten opzichte van het referentiejaar.	Algemene waarborg tegen omschakeling naar andere landbouwtoepassingen met het oog op het behoud van de koolstofvooraad"

(b) “GLMC 4” wordt vervangen door:

“GLMC 4	Aanleg van bufferstroken langs waterlopen (*)	Bescherming van waterlopen tegen vervuiling en afvloeiing

(*) In de bufferstroken langs waterlopen in het kader van deze GLMC-norm mag, als algemene regel en overeenkomstig het recht van de Unie, over een breedte van minimaal drie meter geen gebruik van pesticiden en meststoffen worden gemaakt. In gebieden waar ontwaterings- en irrigatiesloten van betekenis aanwezig zijn, kunnen de lidstaten, indien dit voor het gebied in kwestie naar behoren gerechtvaardigd is, de minimumbreedte aanpassen in overeenstemming met de specifieke plaatselijke omstandigheden.
Lidstaten kunnen voor de toepassing van deze GLMC-norm de in nationale wetgeving vastgelegde definitie van waterlopen hanteren, op voorwaarde dat die definitie in overeenstemming is met de belangrijkste doelstelling van deze GLMC-norm.”;

(c) in de voetnoot bij de vermelding “GLMC 7” wordt de laatste zin geschrapt.

BIJLAGE II

"BIJLAGE XV

In artikel 96 bis, lid 1, bedoelde maximumbedrag per lidstaat dat kan worden gereserveerd voor crisisbetalingen aan landbouwers

(lopende prijzen, in EUR)

Lidstaat	Begrotingsjaar 2026	Begrotingsjaar 2027
België	17 331 805	17 331 805
Bulgarije	33 153 681	33 412 568
Tsjechië	33 122 850	33 122 850
Denemarken	28 149 040	28 149 040
Duitsland	180 241 656	180 241 656
Estland	8 705 240	8 791 062
Ierland	44 937 679	44 937 679
Griekenland	73 458 409	73 458 409
Spanje	177 305 135	177 524 124
Frankrijk	261 562 218	261 394 218
Kroatië	20 162 329	20 162 329
Italië	149 173 516	149 173 516
Cyprus	2 142 542	2 142 542
Letland	14 276 793	14 429 368
Litouwen	23 989 755	24 246 239
Luxemburg	1 351 754	1 351 754
Hongarije	49 801 629	49 801 629
Malta	737 356	737 356
Nederland	23 719 521	23 719 521
Oostenrijk	35 928 198	35 928 198
Polen	134 243 576	135 179 090
Portugal	35 146 807	35 410 328
Roemenië	89 072 611	89 899 353

(lopende prijzen, in EUR)

Lidstaat	Begrotingsjaar 2026	Begrotingsjaar 2027
Slovenië	7 251 007	7 251 007
Slowakije	20 090 491	20 146 020
Finland	26 326 118	26 380 675
Zweden	26 954 340	26 961 185”.